

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MANAGEMENTU

Analýza podniku po přeměně společnosti
Company Analysis after the Company Transformation

Student: Petra Grygarová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Marcela Papalová

Ostrava 2010

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci včetně příloh vypracovala samostatně.

Datum: 7.5.2010

Petra Grygarová

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní Ing. Marcele Papalové, vedoucí práce, za odborné vedení, velmi vstřícný přístup, cenné rady a připomínky při zpracování bakalářské práce.

Obsah

1	ÚVOD	1
2	TEORETICKÁ VÝCHODISKA ZVOLENÉ PROBLEMATIKY	3
2.1	PŘEMĚNA OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	3
2.1.1	Účetní úprava přeměn obchodních společností a družstev	5
2.2	ROZDĚLENÍ OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ A DRUŽSTEV	7
2.2.1	Rozdělení akciové společnosti	8
2.3	FINANČNÍ ANALÝZA PODNIKU	9
2.3.1	Analýza stavových ukazatelů	10
2.3.1.1	Analýza trendů (horizontální analýza)	10
2.3.1.2	Procentní rozbor (vertikální analýza)	10
2.3.2	Analýza poměrovými ukazateli	11
2.3.2.1	Ukazatele likvidity	11
2.3.2.2	Ukazatele aktivity	12
2.3.2.3	Ukazatele zadluženosti	13
2.3.2.4	Ukazatele rentability	15
2.3.2.5	Ukazatele tržní hodnoty	16
2.3.3	Analýza rozdílových a tokových ukazatelů	17
2.3.3.1	Analýza fondů finančních prostředků	17
2.3.4	Analýza soustav ukazatelů	17
2.3.4.1	Bilanční analýza I	17
2.4	ANALÝZA SILNÝCH A SLABÝCH STRÁNEK	18
3	PŘEDSTAVENÍ SPOLEČNOSTI	19
3.1	PROFIL SPOLEČNOSTI OKD, A.S.	19
3.1.1	Majetková a organizační struktura společnosti OKD, a.s.	20
3.2	HISTORIE OKD	21
3.2.1	OKD do roku 1990	21
3.2.2	OKD po roce 1990	21
3.3	SEZNÁMENÍ S ŘEŠENÝM PROBLÉMEM	22
4	PRAKTICKÁ APLIKACE TEORETICKÝCH VÝCHODISEK	23
4.1	ROZDĚLENÍ OKD, A.S. FORMOU ODŠTĚPENÍM SLOUČENÍM S NWR ENERGY, A.S.	23
4.1.1	Rozbor odštěpeného jmění OKD, a.s.	25
4.2	ANALÝZA FINANČNÍCH VÝKAZŮ SPOLEČNOSTI OKD, A.S.	28
4.2.1	Vertikální analýza rozvahy společnosti OKD, a.s.	28
4.2.2	Finanční výsledky za 1. a 2. pololetí v letech 2007 a 2008	32
4.3	ANALÝZA POMĚROVÝMI UKAZATELI	33
4.3.1	Ukazatelé likvidity	33
4.3.2	Ukazatelé aktivity	35
4.3.3	Ukazatele zadluženosti	37
4.3.4	Ukazatelé rentability	38
4.4	BILANČNÍ ANALÝZA I	39
5	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ A DOPORUČENÍ PRO DALŠÍ OBDOBÍ	40
6	ZÁVĚR	42
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	43
	SEZNAM ZKRATEK	
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	PŘÍLOHY	

1 Úvod

Záleží na vrcholovém managementu podniku, zda jejich firma uspěje ve stále těžších podmínkách tržního hospodářství, neboť jsou to právě oni, kteří mají v kompetenci tvorbu základní strategie, která stanovuje cesty, kterými podnik dosáhne zamýšlených záměrů, cílů.

Nejdůležitějším cílem podniku není v současnosti pouze dosahování trvalého zisku, ale také maximalizace hodnoty samotného podniku. Jednou z možností, jak dosáhnout zvýšení hodnoty podniku, je jeho restrukturalizace. Restrukturalizaci podniku lze provést v případě, kdy podnik zaznamená v určité oblasti své činnosti známky neefektivnosti, které chce odstranit, nebo chce využít příležitosti, které se vyskytnou v závislosti se změnou trhu.

V podmínkách tržního hospodářství se stále častěji můžeme setkat s vlastnickými (kapitálovými) transakcemi. Mezi vlastnické transakce se řadí i přeměny obchodních společností, které z důvodu nutnosti transponovat do českého právního řádu směrnici Evropského parlamentu a Rady ES č. 2005/56 o příhraničních fúzích kapitálových společností, se od roku 2008 řídí zákonem č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. Přeměnou obchodní společnosti rozumíme zejména organizační změnu společnosti, kdy společnost získává nebo pozbývá část obchodního jmění ve vztahu k jinému podnikatelskému subjektu.

Předmětem bakalářské práce je na základě teoretických poznatků analyzovat průmyslový podnik, který byl v pozici rozdělované společnosti u přeměny obchodních společností formou rozdělením odštěpením sloučením, která byla provedena v roce 2008 podle výše uvedeného zákona o přeměnách obchodních společností a družstev.

Základním cílem práce je nalezení odpovědi na otázku, zda uskutečněna přeměna obchodních společností měla pozitivní vliv na vývoj a hospodaření sledované společnosti, tedy potvrzení správného či méně vhodného rozhodnutí nejvyššího orgánu společnosti, který rozhodl o uskutečnění přeměny, a argumentace odpovědi pomocí konkrétních zjištěných výsledků provedené analýzy.

Teoretická část bakalářské práce se v úvodu zabývá vysvětlením samotného procesu přeměny obchodních společností se zaměřením na přeměnu obchodních společností formou rozdělením odštěpením. Převážná část je věnována popisu finanční analýzy a vybraným metodám a ukazatelům důležitých pro její vypracování. V samotném závěru je popsána analýza silných a slabých stránek podniku, která souvisí se samotným hospodařením podniku.

Praktická část bakalářské práce je pro lepší přehlednost rozdělena do tří kapitol. První kapitola je věnována charakteristice sledovaného podniku, kterým je akciová společnost OKD, a.s. Druhá kapitola se zabývá samotnou uskutečňovanou přeměnou obchodních společností se zaměřením na její odraz v hospodaření společnosti OKD, a.s. Třetí kapitola je věnována celkovému zhodnocení výsledků a doporučením pro další období.

Východiskem pro zpracování analýzy společnosti zúčastněné na přeměně obchodních společností jsou výsledky hospodaření sledované společnosti, které jsou získány z veřejně dostupných informačních zdrojů – konkrétně z výsledků hospodaření obchodní společnosti zveřejněných v obchodním rejstříku, vedeném místně příslušným krajským soudem.

Ve finanční analýze budou srovnávány čtyři po sobě jdoucí období, jejichž délka představuje jedno pololetí roku, kdy ke konci každého pololetí byly sestaveny účetní závěrky, které byly zhotoveny z důvodu realizace přeměny obchodních společností, kterých byla společnost OKD, a.s. zúčastněna.

2 Teoretická východiska zvolené problematiky

Analýza podniků a společností se provádí s ohledem na otázky, které s její pomocí mají být zodpovězeny. Je ovšem nezbytné přihlídnout k postavení společnosti v rámci příslušného odvětví a národního hospodaření. V rámci jedné společnosti lze provádět pouze časová srovnání, přičemž je nutné sledovat, nedošlo-li u daného subjektu k zásadním změnám, které by mohly ovlivnit toto prováděné časové srovnání. Analýza společnosti se soustřeďuje na stav společnosti a na její předpokládaný vývoj. U této analýzy se provádí jak analýza kvalitativní, která však primárně nevychází z finančních informací firmy (image společnosti, kvalita managementu a úroveň řízení, struktura vlastnictví, ekologie), tak analýza kvantitativní (vychází z účetních výkazů dané společnosti). (Růčková 2010).

2.1 Přeměna obchodní společnosti

Majetková ani kapitálová struktura podniku není stálá, ale neustále se mění. Dochází k tzv. restrukturalizaci podniku. Restrukturalizace podniku je cesta, která může vést ke zvýšení jeho hodnoty. Podniky přizpůsobují strukturu svých činností, majetku i kapitálu měnícím se podmínkám na trhu zboží i na finančním trhu. Kromě původně převažující fúze a koupě se rozšířily nově vzniklé formy restrukturalizace společností. Pokud management nevěnuje restrukturalizaci podniku potřebnou pozornost, může se podnik dostat do finančních potíží, které mohou vyústit i v jeho úpadek. (Synek a kol., 2007).

Přeměnu obchodních společností upravuje zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. Dle Dvořáka (2008) uvedená právní úprava zahrnuje pouze přeměny českých obchodních společností a družstev¹. Přeměna je realizovatelná čtyřmi způsoby: fúzí, rozdělením, převodem jmění na společníka a změnou právní formy.

Přeměny představují procesy, jejichž věcná podstata spočívá ve spojování podniků nebo rozdělování podniků, anebo kombinace těchto procesů. Formálně právně se přeměny odehrávají na bázi vztahů mezi zúčastněnými společnostmi nebo zprostředkovaně mezi jejich společníky. (Vomáčková, 2009)

Podle Dvořáka (2008) zajištění veškeré přípravy přeměny má vždy na starosti statutární orgán zúčastněné obchodní společnosti nebo družstva, popřípadě ji mohou společně zajišťovat statutární orgány všech zúčastněných obchodních společností nebo družstev. Není

¹ Za českou obchodní společnost, která se může přeměnit postupem podle zákona č. 125/2008, lze považovat jedině subjekty uvedené v ustanovení § 56 odst. 1 obchodního zákoníku. Za české družstvo, které se může přeměnit postupem podle zákona č. 125/2008 Sb., lze považovat pouze subjekty vymezené v ustanovení § 221 obchodního zákoníku.

rovněž vyloučeno, aby přeměnu připravil i někdo jiný, jako je např. přejímající akcionář v a.s.

Přípravu přeměny je možné rozfázovat následujícím způsobem:

1. pojetí myšlenky realizovat přeměnu,
2. příprava projektu přeměny,
3. vytvoření zprávy o přeměně statutárním orgánem,
4. přezkoumání projektu přeměny znalcem pro přeměnu a vyhotovení znalecké zprávy o přeměně, jestliže se vyžaduje,
5. ocenění jmění zúčastněné obchodní společnosti nebo družstva při přeměně, jestliže se vyžaduje,
6. uložení projektu přeměny do sbírky listin obchodního rejstříku a zveřejnění této skutečnosti,
7. poskytnutí informací společníkům nebo členům před schválením přeměny,
8. schválení přeměny,
9. opatření příslušných veřejnoprávních povolení od orgánů ES/EU a orgánu veřejné moci ČR, jež jsou podmínkou účinnosti projektu přeměny, pokud se vyžadují,
10. zajištění pohledávek věřitelů,
11. podání návrhu na zápis přeměny do obchodního rejstříku a zápis přeměny do obchodního rejstříku,
12. výplata doplateků nebo výměna akcií, pokud se vyžadují,
13. odkup akcií nástupnickou a.s. při fúzi nebo rozdělení, jestliže na něj mají akcionáři právo, a
14. popřípadě též výplata přiznaného dorovnání na základě pravomocných soudních rozhodnutí.

Přeměna obchodní společnosti nebo družstva se provádí podle schváleného projektu přeměny, který má písemnou formu. Podle Vomáčkové (2009) tento projekt musí být schválen ve stejném znění všemi zúčastněnými obchodními společnostmi nebo družstvy. Obsah projektu přeměny je specifikován u jednotlivých druhů přeměny a rovněž podle jednotlivých právních forem obchodních společností a družstev.

Právní úprava rozlišuje mezi dnem účetních a právních účinků rozdělení, fúze a převodu jmění na společníka. **Rozhodným dnem** v těchto třech případech se rozumí den, od něhož se jednání zanikající obchodní společnosti nebo družstva, nebo zanikajících obchodních společností nebo družstev, nebo rozdělované obchodní společnosti nebo družstva považuje z účetního hlediska za jednání uskutečněná na účet nástupnické obchodní

společnosti nebo družstva, nebo nástupnických obchodních společností nebo družstev, nebo přejímajícího společníka. (Dvořák, 2008). Rozhodný den nemůže předcházet den podání návrhu na zápis fúze, rozdělení nebo převodu jmění na společníka do obchodního rejstříku o více než 12 měsíců. (Vomáčková, 2009).

Ke dni, který předchází rozhodnému dni přeměny, se sestavuje konečná účetní závěrka, která má podobu řádné nebo mimořádné účetní závěrky. K rozhodnému dni přeměny se sestavuje zahajovací rozvaha. Při vnitrostátní fúzi nebo rozdělení musí všechny zúčastněné obchodní společnosti nebo družstva ověřovat konečnou účetní závěrku auditorem, tedy pokud alespoň jedna ze zúčastněných obchodních společností nebo jedno ze zúčastněných družstev má povinnost ověřit konečnou účetní závěrku nebo mezitímní účetní závěrku auditorem. Jestliže nastane povinnost zúčastněným obchodním společnostem nebo družstvům nebo přejímajícímu společníkovi ověřit konečnou účetní závěrku auditorem, jsou všechny nástupnické obchodní společnosti nebo družstva nebo přejímající společník povinni ověřit auditorem také zahajovací rozvahu. Ke dni, který předchází rozhodnému dni přeměny, se sestavuje konečná účetní závěrka, která má podobu řádné nebo mimořádné účetní závěrky. K rozhodnému dni přeměny se sestavuje zahajovací rozvaha. (Doleček, 2009)

Dle Vomáčkové (2009) k rozhodnému dni a ke dni, který mu předchází, musí být pro zúčastněné účetní jednotky k dispozici relevantní a nezávislími znalci ověřené finanční informace, na jejichž základě je možné, aby se zúčastněné společnosti a jejich orgány dohadovaly a posléze dospěly k projektu přeměny, v podstatě ke smlouvě o přeměně.

Právní účinky přeměny nastávají dnem zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Jestliže byl proveden zápis přeměny do obchodního rejstříku, nelze zápis zrušit, nelze se dovolávat neplatnosti projektu přeměny i usnesení schvalující valné hromady.

2.1.1 Účetní úprava přeměn obchodních společností a družstev

Důležitou složkou jsou při přípravě a realizaci projektu přeměny nejen obchodně-právní normy, ale také účetní řešení na bázi platných účetních norem a všeobecně uznávaných účetních zásad a předpokladů. Z metodického účetního hlediska jde zejména o určení výchozích finančních informací, z kterých se stanoví startovací úroveň nástupnické či nástupnických společností.

Vnitrostátní přeměny jsou dle Vomáčkové (2009, str. 374) regulovány následujícími účetními předpisy:

- „Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví v platném znění (dále ZU),
- Vyhláška 500/2002 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví (dále vyhláška 500),
- ČUS pro podnikatele, zejména ČUS011 Operace s podnikem, popř. 008 – Operace s cennými papíry, ČUS 009 – Deriváty a ČUS 014 – Dlouhodobý finanční majetek.“

Vedení účetnictví zúčastněných jednotek v průběhu přípravy a realizace přeměn obchodních společností a družstev je regulováno převážně ZU a může představovat specifický problém. Problém proto, protože etapa přípravy a realizace přeměny je záležitostí několika měsíců, někdy i období delšího než dvanácti měsíců. Přitom výchozí účetní informace ze zahajovací rozvahy nástupnické společnosti či společností nebo družstev nabývají právní účinnosti zpětně po uplynutí několika měsíční lhůty. (Vomáčková, 2009)

§ 54 vyhlášky 500/2002 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky ukládá zobrazit rozdíly z nového ocenění při přeměnách u těch položek majetku a závazků, které se běžně nepřeceňují na reálnou hodnotu, a oceňovací rozdíl vykázat ve vlastním kapitálu v položce „Oceňovací rozdíl z přecenění při přeměnách“. V případech, v nichž se reálná hodnota z nového ocenění aktiva a závazku odlišuje od původní daňové hodnoty, je tento fond z nového ocenění při přeměnách korigován o částku odložené daně.

K § 54 vyhlášky 500/2002 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky, se vztahuje ČUS 011- Operace s podnikem, zejména odstavec 2.4., který opět zdůrazňuje postup účtování a vykázání oceňovacích rozdílů při použití přecenění jednotlivých položek aktiv a závazků na reálnou hodnotu při přeměně do samostatné položky vlastního kapitálu. Tento způsob vykázání jako hodnotového přínosu nebo ztráty – jako nerealizovaného zisku nebo ztráty – je v souladu se zásadou opatrnosti a vyžaduje určitou podmíněnost a závislost uznaných a vykázaných hodnot z titulu nového ocenění na budoucím ekonomickém vývoji nástupnické společnosti.

Odvolávka na další paragrafy vyhlášky 500/2002 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů pro účetní jednotky, tj. § 6 odst. 3 a § 7 odst. 10 uvádí další věcný problém: je jím rozdíl mezi souhrnným oceněním čistého obchodního majetku jakožto určitého výrazu protihodnoty a sumou majetku a závazků v určitém ocenění převzatou nástupnickou

společností při přeměně. Tento rozdíl je vykázan buď jako goodwill nebo jako oceňovací rozdíl k nabytému majetku.

Je potřebné pamatovat na specifické požadavky z hlediska oceňování při zobrazování vzájemných hospodářských transakcí v původních samostatných transakcích a v účetnictví nástupnické společnosti, např. při přeměnách rozdělní obchodních společností se prvotně provádějí vnitropodnikové transakce, které se zpětně stávají transakcemi samostatných jednotek.

2.2 Rozdělení obchodních společností a družstev

Základní vymezení rozdělení, jako způsobu přeměny obchodních společností a družstev, je upraveno v ustanoveních §§ 243-336 zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev ve znění pozdějších předpisů.

Obchodně právní úprava předpokládá dva typy rozdělení:

- Rozdělení, při kterém rozdělovaná společnost zaniká a rozdělením vzniklé části pokračují ve formě nově vzniklých společností nebo se tyto části slučují s dalšími, již existujícími společnostmi.
- Rozdělení odštěpením, při němž rozdělovaná společnost nezaniká, odštěpené části reprezentované odštěpením části obchodního jmění přecházejí do nástupnických nově vzniklých společností, nebo se také slučují s dalšími společnostmi, které již existují. (Vomáčková, 2009)

Tyto různé varianty právní formy rozdělování obchodních společností a družstev nepřímě dokládají, že procesy rozdělování jsou nástrojem reorganizace.

Pro účely bakalářské práce je zásadní pouze druhý typ rozdělení, zejména pak rozdělení odštěpením sloučením, proto se v dalším textu nevyskytne vysvětlení rozdělení, při kterém společnost zaniká.

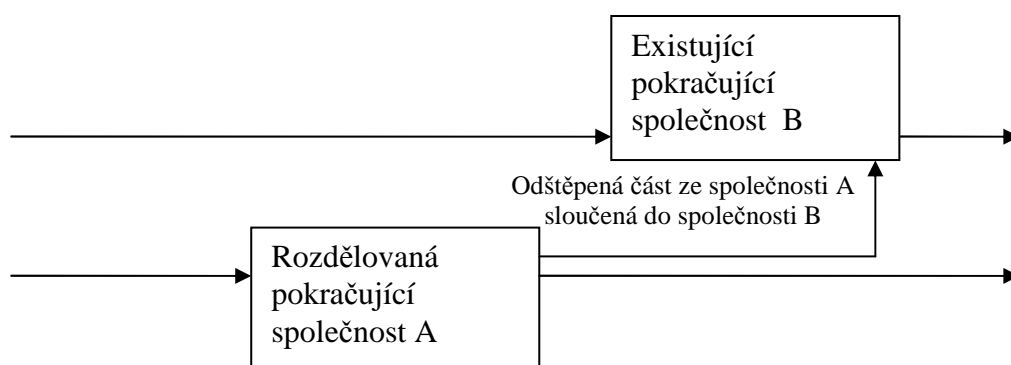
Podle základního ustanovení § 243 zákona č. 125/2008 Sb. může mít rozdělení odštěpením formu:

1. rozdělení odštěpením se vznikem jedné nebo více nových obchodních společností nebo družstev,
2. **rozdělení odštěpením sloučením**, nebo
3. kombinací rozdělení odštěpením se vznikem jedné nebo více nových obchodních společností nebo družstev a rozdělení odštěpením sloučením.

U přeměny rozdělením odštěpením se rozdělovaná obchodní společnost nebo družstvo neruší ani nezaniká. Na existující nebo vznikající jednu nebo více nástupnických obchodních společností nebo družstev přechází vyčleněná část práv a povinností (např. jmění, závazky, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů) rozdělovaného subjektu. Společníci nebo členové rozdělované obchodní společnosti nebo družstva se stávají společníky nebo členy jedné nebo více nástupnických obchodních společností nebo družstev (až na výjimky). (Dvořák, 2008)

Pro praktickou část této bakalářské práce je podstatné rozdělení odštěpením sloučením. Při **rozdělení odštěpením sloučením** přechází odštěpované části jmění rozdělované obchodní společnosti nebo družstva na jinou, již existující obchodní společnost nebo družstvo. (Dvořák, 2008)

Obr. 2.1: Rozdělení odštěpením sloučením



Zdroj: Vlastní

2.2.1 Rozdělení akciové společnosti

Rozdělení akciové společnosti je normativně upraveno v ustanoveních §§ 290-311 zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev ve znění pozdějších předpisů.

Výchozím krokem u přeměny společnosti je příprava projektu rozdělení. Co musí obsahovat projekt přeměny u a.s. je rozepsáno v příloze č. 1.

Přeměna akciové společnosti musí být schválena valnou hromadou. Souhlas společníků musí mít formu notářského zápisu, jehož přílohou je projekt přeměny. (Dvořák, 2008)

2.3 Finanční analýza podniku

Podle Marka (2009) finanční analýza představuje proces vyšetřování a vyvozování závěrů z výsledků finančního hospodaření minulých nebo budoucích období určité osoby. Základní zdroje informací, z kterých finanční analýza vychází, tvoří účetní prameny a v jejich rámci potom účetní výkazy. V samotném průběhu provádění finanční analýzy může finanční analytik vystupovat jako interní nebo externí analytik (interní analytik má k dispozici interní zdroje vyšetřované osoby, externí analytik vychází pouze z veřejně dostupných informací).

Výsledkem finanční analýzy jsou informace, které mají za úkol charakterizovat finanční situaci podniku. Tyto informace jsou předmětem zájmů nejen vyšetřované osoby, ale i mnoha subjektů, které přicházejí z touto osobou do kontaktu. Získané závěry mají vliv na celou řadu strategických rozhodnutí. Tvoří podstatné východisko pro určení silných a slabých stránek podniku. (Buchta; Sedláčková, 2006)

Dle Dvořáčka (1997) finanční stav podniku je určován řadou procesů, s nimiž analytické metody nepracují přímo, ale prostřednictvím ukazatelů. Ekonomický ukazatel je vymezován jako číselná charakteristika ekonomické činnosti podniku. Počet používaných ukazatelů pro finanční analýzu je značný, a proto také existuje celá řada způsobu jejich třídění. Mezi nejdůležitější způsoby klasifikace patří:

- **ukazatele stavové**, které poskytují údaje o změně objemových ukazatelů, k níž došlo za určitý časový interval,
- **ukazatele rozdílové**, které vznikají rozdílem ukazatelů stavových vykazovaných k témuž okamžiku,
- **ukazatele nefinanční**, které se přebírají z podnikových statistických výkazů a používají se pro doložení věcných příčin dosažených ekonomických výsledků,
- **ukazatele poměrové**, které vznikají podílem dvou ukazatelů ve formě zlomku, a to ukazatelů stejnorodých pro výpočet procenta změny respektive vztahu mezi ukazateli nebo ukazatelů nesteriodných. K nesteriodným se přiřazují i ty ukazatele, které při výpočtu poměru používají ukazatele nefinanční.

Za **základní metody finanční analýzy**, aplikované na uvedené soustavy ukazatelů, jsou považovány: **analýza stavových ukazatelů, analýza rozdílových a tokových ukazatelů, analýza jednotlivých poměrových ukazatelů a analýza soustav ukazatelů.**

Závěrečná zpráva finančního analytika by měla obsahovat popis diagnózy finančního zdraví analyzovaného podniku, stanovení silných a slabých stránek hospodaření a návrh léčebného procesu na nápravu zjištěných nedostatků. (Marek, 2009)

Podle Davida (1998) finanční situace podniku je považována za jedno z nejlepších měřítek pro určení konkurenčního postavení firmy a její celkové atraktivity pro investory. Stanovené silné a slabé stránky hospodaření jsou podstatné pro formulování účinné strategie podniku. Na základě zjištěných výsledků finanční analýzy může podnik měnit některé stávající strategie a plánovat zavádění změn. (David, 1998)

2.3.1 Analýza stavových ukazatelů

2.3.1.1 Analýza trendů (horizontální analýza)

Dle Petříka (2005) analýza trendů je založena na srovnávání finančních ukazatelů, položek finančních výkazů ve více sledovaných obdobích. Tato metoda využívá rozdílové finanční ukazatele, které jsou zobrazeny jak ve své absolutní, tak i procentní hodnotě. Absolutní změna je dána rozdílem finančního ukazatele zvoleného počátečního období s finančním ukazatelem běžného období. Procentní změnu zjistíme pomocí zlomku, v jehož čitateli se nachází absolutní změna finančního ukazatele běžného období a ve jmenovateli finanční ukazatel zvoleného počátečního období. Celý zlomek je následně vynásoben číslem sto.

Porovnáváním jednotlivých ukazatelů v čase se provádí po řádcích horizontálně, proto je tato analýza často nazývaná jako **horizontální analýza** absolutních ukazatelů. Avšak samotný čas není příčinou změn dané řádkové položky, ta je ovlivňována změnami dalších vykazovaných ukazatelů odrážejících věcné příčiny vývoje. Proto interpretace změn ukazatelů v řádcích musí být provedena obezřetně a komplexně. (Dvořáček, 1997)

2.3.1.2 Procentní rozbor (vertikální analýza)

Metoda analýzy spočívá v převodu finančních ukazatelů v jejich absolutním vyjádření na jejich relativní procentní hodnoty. Tato metoda rozboru je někdy označovaná jako vertikální analýza, protože pracuje s údaji ve výkazech umístěných shora dolů. (Dvořáček, 1997)

Tato analýza zjišťuje procentní strukturu položek uvedených ve výkazech. Základem (100%) bývá převážně rozvahový součet, výkony nebo tržby. Relativizovaný rozměr veličin (v %) činí vertikální analýzu vhodným nástrojem pro meziroční a mezipodnikové srovnávání. (Grünwald, Holečková, 2007).

2.3.2 Analýza poměrovými ukazateli

Poměrové ukazatele jsou základem finanční analýzy. Vznikají jako podíl dvou absolutních ukazatelů. Poměrové ukazatele umožňují srovnání určitého podniku s jinými podniky nebo s odvětvovým průměrem.

Dle Synka a kol. (2007) můžeme poměrové ukazatele rozdělit podle americké praxe do pěti skupin:

1. **ukazatele likvidity**, které měří schopnost podniku uspokojit své běžné závazky,
2. **ukazatele aktivity**, které měří schopnost podniku využívat svá aktiva,
3. **ukazatele zadluženosti**, které měří rozsah, v jakém je podnik financován cizím kapitálem,
4. **ukazatele rentability**, které měří celkovou účinnost řízení podniku,
5. **ukazatele tržní hodnoty podniku**, které měří cenu akcií a majetku podniku.

2.3.2.1 Ukazatele likvidity

Likvidita vyjadřuje obecně schopnost podniku přeměnit svůj majetek na prostředky, které mohou sloužit k úhradě závazků. Za likvidní můžeme považovat takový majetek, který je možné na tyto prostředky přeměnit. (Marek, 2009)

Vysoká likvidita váže prostředky s velmi malým nebo žádným výnosem a snižuje tak rentabilitu společnosti. Nízká likvidita může být zdrojem problému z nedostatku např. zásob nebo finančních prostředků. (Scholleová, 2008)

Ukazatelé likvidity mají odpovědět na otázku, zda firma bude schopna vyrovnat své dluhy, jestliže nastane doba jejich splatnosti. Rozlišujeme běžnou, pohotovou a okamžitou likviditu.

Běžná likvidita ukazuje kolikrát jsou oběžná aktiva vyšší než krátkodobé závazky, tj. kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil všechna aktiva na peníze. Optimální hodnoty pro běžnou likviditu jsou v intervalu 1,8 – 2,5. (Scholleová, 2008)

$$\text{Běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky} \quad (2.1)$$

Pohotová likvidita měří platební schopnost podniku po odečtení zásob z oběžných aktiv. Tento ukazatel lépe vystihuje okamžitou platební schopnost, neboť zásoby jsou obvykle méně likvidní než ostatní oběžná aktiva. Doporučená hodnota pohotové likvidity je v intervalu 1-1,5.

$$Pohotov\acute{a} \text{ likvidita} = (ob\acute{e}žn\acute{a} \text{ aktiva} - z\acute{a}sob\acute{y}) / kr\acute{a}tkodob\acute{e} \text{ z\acute{a}vazky} \quad (2.2)$$

Okamžitá likvidita představuje nejužší vymezení likvidity, neboť do ní vstupují jen ty nejlikvidnější položky z rozvahy. Doporučená hodnota okamžité likvidity, podle americké literatury, by se měla pohybovat v intervalu 0,9 - 1,1. Pro Českou republiku bývá toto pásmo rozšiřováno v dolní mezi, kde některé prameny uvádějí hodnotu 0,6. U metodiky ministerstva průmyslu a obchodu je hodnota ještě nižší, a to 0,2, která je však zároveň označována za hodnotu kritickou. (Růčková, 2010). Okamžitou likviditu vypočteme jako poměr finančního majetku a krátkodobých závazků, kde finanční majetek představují nejen peněžní prostředky v pokladnách a na účtech, ale i další krátkodobé obchodovatelné cenné papíry. (Scholleová, 2008).

$$Okamžitá \text{ likvidita} = \text{finanční majetek} / \text{krátkodobé z\acute{a}vazky} \quad (2.3)$$

2.3.2.2 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity měří schopnost podniku využívat vložených prostředků a hodnotí vázanost kapitálu v jednotlivých formách majetku. Jsou charakterizovány buď rychlostí obratu (tj. kolikrát se obrátí konkrétní položka majetku za stanovený časový interval) nebo dobou obratu (tj. doba ve dnech, po kterou je majetek vázán). Významným ukazatelem není pouze obrat celkových aktiv, ale i obratovost jednotlivých složek majetku (stálých aktiv, oběžných aktiv, zásob, pohledávek, finančního majetku, apod.) pro nalezení různě „aktivních“ úseků hospodaření. (Grünwald, Holečková, 2007)

Ukazatel obratu celkových aktiv

$$Obrat \text{ celkových aktiv} = \frac{tržby}{celková \text{ aktiva}} \quad (2.4)$$

Ukazatel obratovosti zásob je dalším ukazatelem aktivity, který vyjadřuje rychlost obratu zásob. Odvozeným ukazatelem od ukazatele obratovosti zásob je **dobu obratu zásob**. Tento ukazatel udává, jak dlouho jsou oběžná aktiva vázána ve formě zásob. Obecně platí, že čím vyšší je obratovost zásob a kratší doba obratu zásob, tím lepší je situace, ale je potřeba pamatovat na optimální velikost zásob. (Růčková, 2010)

$$\text{Obratovost zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad (2.5)$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{365}{\text{obratovost zásob}} \quad (2.6)$$

Obratovost pohledávek vypočteme obdobným způsobem jako obratovost zásob. Doplnkovým ukazatelem je **doba obratu pohledávek**. Tento ukazatel vypovídá o tom, za jak dlouho jsou pohledávky v průměru splaceny. Doporučovanou hodnotou je běžná doba splatnosti faktur. Časový horizont, který by mohl být považován za optimální, by měl ovšem splňovat kritéria obchodní politiky. (Růčková, 2010)

$$\text{Obratovost pohledávek} = \frac{\text{tržby}}{\text{pohledávky}} \quad (2.7)$$

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{365}{\text{obratovost pohledávek}} \quad (2.8)$$

Obratovost závazků je posledním z této skupiny ukazatelů. Jako u předešlých ukazatelů i obratovost závazků má doplnkový ukazatel, tedy **dobu obratu závazků**. Tento ukazatel říká, jak rychle jsou splaceny závazky firmy. Obecně platí, že doba obratu závazků by měla být delší než doba obratu pohledávek, aby nebyla narušena finanční rovnováha ve firmě. (Růčková, 2010)

$$\text{Obratovost závazků} = \frac{\text{tržby}}{\text{závazky}} \quad (2.9)$$

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{365}{\text{obratovost závazků}} \quad (2.10)$$

2.3.2.3 Ukazatele zadluženosti

Dle Růčkové (2010) ukazatele zadluženosti měří rozsah, v jakém podnik užívá k financování aktiv cizí zdroje. Podstatou analýzy zadluženosti je hledání optimálního vztahu mezi vlastním a cizím kapitálem.

² U doby obratu bude vždy číselník ve výpočtech v praktické části bakalářské práce zkrácen na odpovídající míru, která je vhodná pro výpočet, který pracuje z údaji týkající se jednoho pololetí roku.

Ukazatel věřitelského rizika (debt ratio) je prvním a základním ukazatelem zadluženosti, kterým se zpravidla vyjadřuje celková zadluženost. Zpravidla platí, že čím vyšší je hodnota tohoto ukazatele, tím vyšší je riziko věřitelů.

$$Debt\ ratio = \frac{cizí\ kapitál}{celková\ aktiva} \quad (2.11)$$

Koeficient samofinancování (equity ratio) vyjadřuje proporci, v níž jsou aktiva společnosti financována penězi akcionářů. Tento ukazatel je doplňkovým ukazatelem k ukazateli věřitelského rizika a jejich součet by měl dát přibližně 1.

$$Koeficient\ samofinancování = \frac{vlastní\ kapitál}{celková\ aktiva} \quad (2.12)$$

Ukazatel úrokového krytí je konstruován proto, aby firma zjistila, zda je pro ni ještě dluhové zatížení únosné. Tento ukazatel nám udává, kolikrát je zisk vyšší než úroky.

$$Ukazatel\ úrokového\ krytí = \frac{EBIT}{nákladové\ úroky}, kde \quad (2.13)$$

EBIT = zisk před odečtením úroků a daní.

Pro lepší posouzení možnosti zadlužení, respektive dalšího zadlužení je možno použít další dva ukazatele, totiž maximální úrokovou míru a ukazatel podmínek pro zadlužení.

Maximální úroková míra

$$Maximální\ úroková\ míra = \frac{finanční\ náklady}{(vlastní\ kapitál + bankovní\ úvěry + obligace)} \quad (2.14)$$

Tento ukazatel je zajímavý až při porovnání s rentabilitou vypočtenou poměrem mezi ziskem před odečtením úroků a daní a celkovými aktivy. Komparací získáme **ukazatel podmínek pro zadlužení**. Platí, že je-li rentabilita vyšší než maximální úroková míra, existují podmínky pro další zadlužování firmy, ale v opačném případě se další zadlužování nedoporučuje.

2.3.2.4 Ukazatele rentability

Podle Růčkové (2010) ukazatele rentability slouží k hodnocení celkové efektivnosti dané činnosti a v časové řadě by měly mít obecně rostoucí tendenci. Rentabilita je obecně vyjadřovaná poměrem zisku k částce vloženého kapitálu. Existují různé výklady jak vloženého kapitálu, tak výkladu zisku jako takového. Pro finanční analýzu jsou nejdůležitější tři kategorie zisku, totiž zisk před odečtením úroků a daní (EBIT), zisk po zdanění nebo také čistý zisk (EAT) a zisk před zdaněním (EBT). Zisk před odečtením úroků a daní (EBIT) odpovídá provoznímu výsledku hospodaření a využívá se tam, kde je nutno zajistit mezifirmní srovnání. Zisk po zdanění (EAT) je ta část zisku, kterou můžeme dělit na zisk k rozdělení a zisk nerozdělený. Ve výkazu zisku a ztráty odpovídá výsledku hospodaření za běžné účetní období a využívá se ve všech ukazatelích, které hodnotí výkonnost firmy. Zisk před zdaněním (EBT) využijeme tam, kde chceme zajistit srovnání výkonnosti firem s rozdílným daňovým zatížením.

Výklad vloženého kapitálu je jasnější z toho pohledu, jaký ukazatel rentability budeme používat. Ke zjišťování rentability jsou nejvíce využívány tyto ukazatele:

- ukazatel rentability celkového vloženého kapitálu,
- ukazatel rentability vlastního kapitálu,
- rentabilita odbytu,
- rentabilita nákladů.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROA- return on assets) vyjadřuje celkovou efektivnost firmy, výdělečnou schopnost nebo také produkční sílu. Odráží celkovou výnosnost kapitálu bez ohledu na to, z jakých zdrojů byly podnikatelské činnosti financovány.

$$ROA = \frac{\text{zisk}}{\text{celkový vložený kapitál}} \quad (2.15)$$

Na celkový vložený kapitál se nahlíží jako na část, která spadá do kategorií vykazovaných na straně aktiv rozvahy, pak pod pojmem „celkový vložený kapitál“ rozumíme celková aktiva. Podle toho, jaký zisk bude vstupovat do vzorce (2.15), bude vypadat i jeho interpretace. Bude-li do vzorce dosažen zisk pře zdaněním zvýšený o úroky (EBIT- odpovídá provoznímu výsledku hospodaření), pak má takto konstruovaný ukazatel své opodstatnění v případě, že je nutná komparace podniků s rozdílným daňovým prostředím a rovněž

rozdílným úrokovým zatížením. Bude-li vstupovat od vzorce (2.10) čistý zisk (EAT), jedná se o ukazatel, který je nezávislý na charakteru zdrojů financování. (Růčková, 2010)

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – return on equity) vyjadřuje výnosnost kapitálu vloženého akcionáři či vlastníky podniku. Investoři pomocí tohoto ukazatele mohou zjistit, zda je jejich kapitál reprodukován s náležitou intenzitou odpovídající riziku investice. Růst ukazatele může znamenat např. zlepšení výsledku hospodaření nebo také pokles úročení cizího kapitálu. Co se týče vstupních údajů, pak pro kategorii zisku platí stejná pravidla použití, respektive interpretace jako u rentability celkového vloženého kapitálu.

$$ROE = \frac{\text{zisk}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.16)$$

Rentabilita tržeb (ROS – return on sales) vyjadřuje schopnost podniku dosahovat zisku při dané úrovni tržeb, tedy kolik dokáže podnik vyprodukovat efektu na 1 Kč tržeb. Do jmenovatele vzorce (2.12) je možné dosadit tržby, které tvoří provozní výsledek hospodaření, ale také je zde možno dosadit tržby veškeré, zejména je-li namísto provozního výsledku hospodaření dosazen čistý zisk.

$$ROS = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (2.17)$$

Rentabilita nákladů (ROC – return on costs) je mnohdy považována za doplňkový ukazatel k ukazateli rentability tržeb. Čím nižší je hodnota tohoto ukazatele, tím lepších výsledků hospodaření podnik dosahuje, neboť 1 Kč tržeb dokázal vytvořit s menšími náklady.

$$\text{Rentabilita nákladu} = 1 - \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad (2.18)$$

2.3.2.5 Ukazatele tržní hodnoty

Ukazatele tržní hodnoty pracují s tržními hodnotami, tedy vyjadřují hodnocení firmy pomocí burzovních ukazatelů. Jsou zejména důležité pro investory z hlediska návratnosti investovaných prostředků. (Růčková, 2010)

Tyto ukazatele pro ovlivnitelnost cen akcií nebudou v této bakalářské práci počítány.

2.3.3 Analýza rozdílových a tokových ukazatelů

2.3.3.1 Analýza fondů finančních prostředků

Podle Dvořáčka (1997) fond finančních prostředků je typem rozdílového ukazatele sloužícího analýze a řízení finanční situace podniku. Fond finančních prostředků se vymezuje jako rozdíl mezi souhrnem všech nebo jen vybraných položek krátkodobých aktiv a souhrnem určitých položek krátkodobých pasiv. Nejčastějším definovaným fondem finančních prostředků je čistý pracovní kapitál.

Dle Růčkové (2010) **čistý pracovní kapitál** představuje rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými závazky.

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (2.19)$$

Vztah mezi krátkodobými aktivy a krátkodobými pasivy má významný vliv na platební schopnost podniku. Přebytek krátkodobých aktiv nad krátkodobými závazky vede k závěru, že podnik má určitou výši relativně volného kapitálu. Tento čistý pracovní kapitál představuje „finanční polštář“, který umožňuje pokračovat v činnosti i v případě, že nastanou neočekávané události s potřebou vysokého výdeje peněžních prostředků. (Dvořáček, 1997)

Podle Marka (2009) ačkoliv pracovní kapitál zjišťuje rozdíl a běžná likvidita podíl dvou stejných veličin, přesto nebude platit, že čím větší bude hodnota pracovního kapitálu, tím větší bude hodnota běžné likvidity, a naopak.

2.3.4 Analýza soustav ukazatelů

2.3.4.1 Bilanční analýza I

Bilanční analýza I patří do soustavy bilančních analýz podle Rudolfa Douchy, která se řadí mezi bonitní modely, které se snaží bodovým ohodnocením stanovit bonitu hodnoceného podniku.

Soustava bilančních analýz podle Rudolfa Douchy představuje soustavu ukazatelů koncipovanou tak, aby bylo možné tuto analýzu využít v jakémkoliv podniku bez ohledu na jeho velikost. Dává možnost jednoduchým způsobem ověřit rychlým testem fungování podniku. Bilanční analýza je rozpracovaná ve třech úrovních : bilanční analýza I, bilanční analýza II a bilanční analýza III. (Růčková, 2010)

Bilanční analýza I je soustava, kterou tvoří čtyři základní ukazatele a jeden ukazatel celkový. Tato analýza je vhodná pouze pro orientační pohled na situaci v podniku. (Růčková, 2010)

$$\text{Ukazatel stability } S = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{stálá aktiva}} \quad (2.20)$$

$$\text{Ukazatel likvidity } L = \frac{(\text{finanční majetek} + \text{pohledávky})_3}{2,17 \cdot \text{krátkodobé dluhy}} \quad (2.21)$$

$$\text{Ukazatel aktivity } A = \frac{\text{výkony}}{2 \cdot \text{pasiva celkem}} \quad (2.22)$$

$$\text{Ukazatel rentability } R = \frac{8 \cdot \text{EAT}}{\text{vlastní kapitál}} \quad (2.23)$$

$$\text{Celkový ukazatel } C = \frac{(2 \cdot S + 4 \cdot L + 1 \cdot A + 5 \cdot R)}{12} \quad (2.24)$$

Dosáhne-li celkový ukazatel hodnot nad 1, je systém považován za dobrý, hodnoty mezi 0,5 - 1 jsou považovány za únosné a hodnoty pod 0,5 jsou považovány za špatné. (Růčková, 2010)

2.4 Analýza silných a slabých stránek

Analýza silných a slabých stránek je součástí SWOT analýzy, která je jednoduchým nástrojem zaměřeným na charakteristiku klíčových faktorů ovlivňujících strategické postavení podniku. SWOT analýza rozlišuje dvě charakteristiky vnitřní situace podniku, silné a slabé stránky, a dvě charakteristiky vnějšího okolí, příležitosti a rizika. Cílem SWOT analýzy je především idea hluboce strukturované analýzy poskytující užitečné poznatky. (Sedláčková; Buchta, 2006)

Analýza silných a slabých stránek se zaměřuje především na vnitřní faktory podnikání, Silné a slabé stránky podniku jsou ty faktory, které vytvářejí nebo naopak snižují vnitřní hodnotu firmy. Základní faktory ovlivňující silné a slabé stránky podniku jsou např. finanční síla a zdraví podniku, umístění podniku, nákladová výhoda, unikátní nebo jinak odlišné produkty. (SWOT Analýza, 2010)

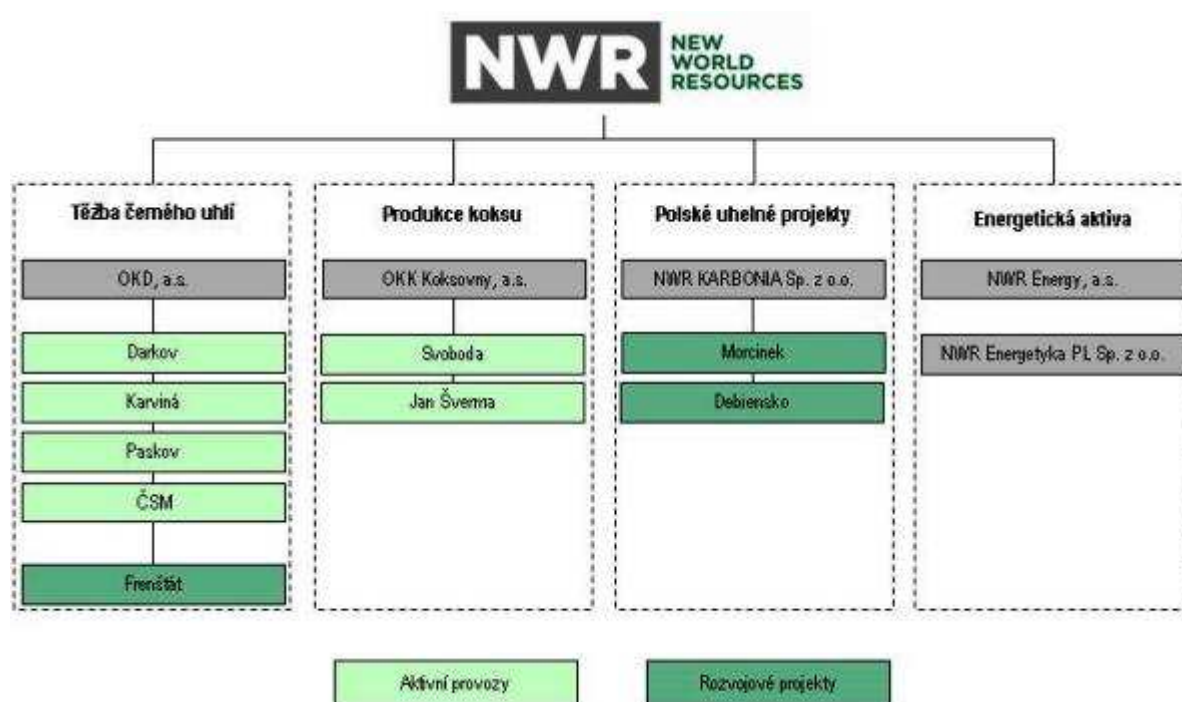
³ Krátkodobé dluhy představují součet krátkodobých závazků, krátkodobých finančních výpomocí a běžných bankovních úvěrů.

3 Představení společnosti

3.1 Profil společnosti OKD, a.s.

OKD, a.s. je perspektivní akciová společnost podnikající v oboru nerostných surovin a paliv, která se vyznačuje kvalitní majetkovou strukturou, racionální organizační strukturou, profesionálním managementem a moderními technologiemi. Společnost OKD, a.s. působí na severní Moravě a patří mezi největší soukromé zaměstnavatele v České republice. Zabývá se vyhledáváním, těžbou, úpravou, zušlechťováním a prodejem černého uhlí s nízkým obsahem síry, které se používá převážně v energetickém a hutním průmyslu. OKD, a.s. vznikla 1. června 2005 zápisem do obchodního rejstříku a je právním nástupcem akciové společnosti Ostravsko-karvinské doly, a.s., vzniklé v roce 1991 převodem obchodního jmění ze státního podniku OKD. Společnost OKD, a.s. je součástí nizozemské průmyslové skupiny New World Resources N.V., jak je zřejmé z Obr. 3.1. (Profil společnosti, 2010)

Obr. 3.1: Struktura skupiny NWR



Zdroj: Skupina NWR, 2010

Předmětem podnikání společnosti OKD, a.s. je:

- hornická činnost ve smyslu ust. § 2 písmene a), b), c), d), e), f), g), h), i) zák. ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a ostatní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů,
- činnost prováděná hornickým způsobem ve smyslu ust. § 3 písmene a), c), e), h), i) a ust. § 5 zák. ČNR č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů,
- dalších cca. 60 činnosti prováděné na základě živnostenského oprávnění.

(Předmět podnikání, 2010)

Ze základní činnosti společnosti OKD, a.s. se odvíjí její vliv na tvář krajiny, životní prostředí, zaměstnanost i každodenní život obyvatel. Společnost OKD, a.s. investuje nemalé finanční prostředky na sanaci a rekultivaci krajiny, podporuje kulturní a sportovní projekty uskutečňované na severu Moravy. Prostřednictvím Občanského sdružení sv. Barbora finančně podporuje osiřelé děti horníků, kteří přišli o život při práci v dolech.

V roce 2008 založila společnost OKD, a.s. firemní nadaci, která podporuje projekty zaměřené na zdravotní a sociální oblast, vzdělání, kulturu, volnočasové aktivity a životní prostředí. (Firemní profil, 2010)

3.1.1 Majetková a organizační struktura společnosti OKD, a.s.

Ke dni 5.2.2010 je jediným majitelem OKD, a.s., jak již bylo zmíněno v úvodu této kapitoly, nizozemská holdingová společnost New World Resources N. V. Samotná společnost OKD, a.s. ovládá a je 100% vlastníkem společnosti OKD, HBZS, a.s., která zajišťuje pro OKD, a.s. především činnosti báňské záchranné služby a další činnosti spojené s udržením bezpečného provozu dolů při těžbě uhlí.

Organizační struktura OKD, a.s. je rozdělena na vnitřní organizační jednotky. Mezi tyto jednotky patří doly: Důl Karviná, Důl ČSM, Důl Darkov, Důl Paskov a nedůlní organizační jednotky Hornické muzeum a Centrum servisních služeb pro zajištění oprav důlní techniky. Podrobné schéma organizační struktury k 1. březnu 2010 je umístěné v příloze č.2.

3.2 Historie OKD

3.2.1 OKD do roku 1990

Zárodek pozdějšího OKD vznikl po druhé světové válce. Tehdy šest těžařských společností bylo postaveno pod národní správu pod hlavičku Ostravsko-karvinských kamenouhelných dolů Ostrava. Sdružení podniků různých odvětví mělo celkem 32 dolů, 9 koksoven, 10 báňských elektráren, železářny v Třinci a Vítkovicích a několik dalších průmyslových podniků. V roce 1953 vznikl Kombinát OKD, který řídil činnost nově zřízených podniků později nazývaných trusty. Kombinát OKD nahradilo v roce 1957 Sdružení OKD. Další změna nastala v roce 1965, kdy s rozšířením pravomocí došlo i ke změně názvu na Ostravsko – Karvinské doly. Roku 1977 byla zřízena státní hospodářská organizace OKD, koncern se sídlem v Ostravě. Ta byla zrušena v prosinci roku 1988, aby mohl vzniknout v následujícím roce státní podnik OKD. Zřízením akciové společnosti, Ostravsko-karvinské doly, která vznikla 1. ledna 1991, končí státní etapa vývoje OKD. (OKD v socialistickém Československu, 2010)

3.2.2 OKD po roce 1990

Po vzniku OKD, a.s. byl zahájen proces restrukturalizace: důlní i povrchové činnosti byly sloučeny do větších organizačních celků a byly vytvořeny vnitřní organizační jednotky a dceřiné společnosti OKD. V období let 1990 – 2001 skončila těžba ve 14 dobývacích prostorech v ostravské a petřvaldské části revíru. V roce 1998 došlo ke změně ve vlastnické struktuře OKD, kdy stát prodal svůj většinový podíl a majoritním vlastníkem se stala společnost KARBON INVEST, a.s. Ta na podzim roku 2004, po odkoupení státního podílu, se stala hlavním akcionářem OKD. Ve stejném roce získala většinový podíl v koncernu KARBON INVEST, a.s., společnost RPG Industrie Ltd. (firemní profil, 2010)

Představenstvo OKD schválilo v prosinci 2005 záměr rozdělení společností a tento proces byl završen zánikem předcházející společnosti OKD výmazem z obchodního rejstříku a vznikem několika samotných subjektů jako právních nástupců. Hlavní činnost přešla na nástupnickou společnost OKD, a.s. (s novým IČ a DIČ), přičemž ostatní činnosti, které nesouvisejí se základní těžební činností, byly v rámci rozdělení vyčleněny do dalších společností. (OKD po roce 1990, 2010)

Společnost OKD, a.s. od roku 2005 uskutečnila ještě několik dalších právních přeměn, které se řídily zákonem č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku. Poslední právní přeměna společnosti byla uskutečněna v roce 2008, která narozdíl od všech ostatních

dosavadních přeměn podléhala novému zákonu č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.

3.3 Seznámení s řešeným problémem

Na konci roku 2008 společnost OKD, a.s. soustředila všechny své energetické aktivity do své sesterské akciové společnosti NWR Energy. Přeměna společnosti OKD, a.s. byla realizována formou rozdělení odštěpením sloučením s NWR Energy, a.s. podle tehdy nového zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.

Akciové společnosti OKD a NWR Energy mají společného jediného akcionáře, kterým je holdingová společnost New World Resources N.V., která vlastní akcie obou společností představující ve svém souhrnu 100% základního kapitálu každé ze zúčastněných společností. Majetkový podíl jediného akcionáře před realizací rozdělení i po jeho realizaci zůstal na obou zúčastněných společnostech stejný.

4 Praktická aplikace teoretických východisek

4.1 Rozdělení OKD, a.s. formou odštěpením sloučením s NWR Energy, a.s.

Důvody, které vedly k přeměně obchodní společnosti OKD, a.s. formou rozdělení odštěpením sloučením s NWR Energy, a.s., vycházejí nejen z dlouhodobé strategie společnosti OKD, a.s., ale také ze strategie cele skupiny NWR. Jan Fabián, ředitel pro rozvoj a strategii a místopředseda představenstva OKD, a.s. a zároveň předseda představenstva společnosti NWR Energy, a.s., uvedl : „ Jde o systémový krok, který jsme připravovali několik měsíců. Jeho cílem je optimalizovat podnikání s energetickými médii ve skupině NWR a tím zajistit ještě vyšší efektivitu energetiky naší těžební skupiny.“ (Společnost OKD soustředila energetické aktivity do firmy NWR Energy, 2008)

Společnost OKD, a.s. se stále více zaměřuje na svou klíčovou činnost podnikání, tj. těžbu vysoce kvalitního, především koksovatelného uhlí. Podpůrné činnosti, nesouvisející přímo s těžbou, jsou postupně koncentrovány a zjednodušovány a budou stále více řízeny jako efektivní profesionální servisní centra, podporující klíčovou činnost důlního podnikání. Týká se to činností jako je opravárenství, skladové hospodářství, **energetika**, technologické zabezpečování dolů materiálem atd. **Cílem je zajistit nové zaměření společnosti, které spočívá v těžbě, zušlechťování a prodeji uhlí a v rozvoji nových dolů.**

Záměrem právní přeměny společnosti OKD, a.s. bylo odštěpení části jejího energetického jmění, které přímo nesouviselo a jen podporovalo hlavní činnost podnikání. Proto se společnost OKD, a.s. rozhodla pro rozdělení odštěpením sloučením s NWR Energy, a.s., která byla a je její sesterskou společností viz. Obr. 3.1.

Výsledek přeměny společnosti formou rozdělení odštěpením sloučením byl takový, že společnost OKD, a.s. převedla všechny své aktivity v oblasti energetiky na společnost NWR Energy, a.s., která nyní centrálně zajišťuje výrobu, distribuci a prodej elektřiny, tepla a nízkotlakého vzduchu pro celou českou část skupiny NWR. Do NWR Energy, a.s. byl vyčleněn i stoprocentní podíl v dceřiné společnosti CZECH-KARBON, s.r.o., který je nezávislým obchodníkem s elektřinou na českém trhu.

Významné fáze realizace přeměny společnosti OKD, a.s. formou rozdělení odštěpením sloučením se společností NWR Energy, a.s. :

1) Představenstvo obchodní společností OKD, a.s. schválilo dne 25.3.2008 proces centralizace energetických aktiv jednotlivých vnitřních organizačních složek OKD, a.s.

do vnitřní organizační složky Energetika s následnou možností případného odštěpení energetických aktiv do nové energetické společnosti.

2) Představenstva obchodních společností OKD, a.s. a NWR Energy, a.s. schválila záměr realizovat rozdělení OKD, a.s. formou odštěpením sloučením části obchodního jmění s NWR Energy, a.s., a to dle příslušných ustanovení zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.

3) Rozdělení OKD, a.s. formou odštěpením sloučením proběhlo na základě „Projektu rozdělení společnosti OKD, a.s. formou odštěpení sloučením, který byl vypracován a schválen představenstvem rozdělované společnosti jakož i nástupnické společnosti dne 15.9.2008. **Rozhodným dnem** rozdělení podle tohoto projektu byl **1. červenec 2008**.

Zúčastněnými společnostmi projektu byly:

- **OKD, a.s.** se sídlem Ostrava, Moravská Ostrava, Prokešovo náměstí 6/2020, PSČ 728 30, IČ: 26863154, zapsané do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Ostravě, oddíl B, vložka 2900 (**rozdělovaná společnost**),
a
- **NWR Energy, a.s.**, se sídlem Ostrava, Moravská Ostrava, Gregorova 2582/3, PSČ 728 37, IČ: 27826554, zapsané do obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Ostravě, oddíl B, vložka 3722 (**nástupnická společnost**).

4) Zúčastněné společnosti souhlasily, aby nebyly vypracovány zprávy o přeměně ze strany statutárních orgánů zúčastněných společností ani znalecká zpráva o přezkoumání projektu požadované zákonem v souvislosti s rozdělením.

5) Společnost OKD, a.s. nechala ocenit odštěpovanou část svého jmění posudkem znalce jmenovaného pro tento účel soudem.

6) Představenstva zúčastněných společností dne 16.9.2009 založila projekt do sbírky listin a dne 17.9.2009 zveřejnily oznámení o uložení tohoto projektu do sbírky listin v Obchodím věstníku č. 38/08. Toto oznámení pak obsahovalo i upozornění pro akcionáře, věřitele a dlužníky na jejich práva dle příslušných ustanovení zákona o přeměnách.

7) V sídle rozdělované společnosti byly k nahlédnutí pro akcionáře alespoň jeden měsíc před schválením přeměny tyto dokumenty: projekt; účetní závěrky rozdělované společnosti za poslední tři účetní období a zprávy auditora o jejich ověření; konečná účetní závěrka a zahajovací rozvaha každé ze zúčastněných společností sestavené pro účely rozdělení společnosti OKD, a.s. formou odštěpením sloučením, a to včetně zpráv auditora

o jejich ověření; posudek znalce pro ocenění odštěpované části jmění rozdělované společnosti přecházející na nástupnickou společnost.

8) Rozdělení OKD, a.s., formou odštěpením sloučením s NWR Energy, a.s. bylo schváleno dne 20.11.2008.

9) Na základě projektu rozdělení společnosti OKD, a.s. formou odštěpením sloučením ze dne 15.9.2008 došlo k odštěpení jejího jmění, které přešlo do nástupnické společnosti NWR Energy, a.s. Rozhodný den rozdělení společnosti odštěpením sloučením byl 1.7.2008. Tato skutečnost byla zapsána v obchodním rejstříku vedeným Krajským soudem v Ostravě dne 30.11.2008.

4.1.1 Rozbor odštěpeného jmění OKD, a.s.

Na společnost NWR Energy, a.s. v rámci rozdělení odštěpením sloučením přešel:

- veškerý majetek a veškeré závazky společnosti OKD, a.s. (včetně práva a povinnosti z pracovně právních vztahů, jakož i včetně všech souvisejících opravných položek, rezerv a přechodných aktiv a pasiv), které tvořily vnitřní samostatnou účetní jednotku VOJ Energetika,
- další případný majetek a závazky rozdělované společnosti (včetně práv a povinností z pracovně-právních vztahů, jakož i včetně všech souvisejících opravných položek, rezerv a přechodných aktiv a pasiv), které s VOJ Energetika přímo souvisely, jakož i ty které byly (nebo měly být) zaúčtovány na VOJ Energetika od rozhodného dne do dne zápisu rozdělení do obchodního rejstříku,
- celý obchodní podíl rozdělované společnosti na společnost CZECH- KARBON s.r.o. a veškerá práva a povinnosti s ním související, přičemž dle zápisu v obchodním rejstříku dosahoval tento obchodní podíl výše 100%. (Výroční zpráva 2008, 2010)

Vnitřní organizační jednotka Energetika vykonávala distribuci elektřiny a výrobu a rozvod tepelné energie. Současně zajišťovala metodické řízení elektrifikace OKD, a.s. a revize těžních zařízení, včetně poradenské činnosti. Dnem 1.6.2008 došlo k internímu převodu vybraných energetických aktiv a k nim příslušejících zaměstnanců z důlních VOJ Důl Darkov, Důl ČSM, Důl Karviná, Důl Paskov a VOJ Zásobování na VOJ Energetika. V důsledku usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30.11.2008 o zápisu odštěpení části jmění OKD, a.s. došlo dnem 1.12.2008 ke zrušení vnitřní organizační jednotky Energetika.

Osoby, jejichž pracovně-právní vztah k OKD, a.s. byl ke dni účinnosti rozdělení evidován na VOJ Energetika, se staly zaměstnanci společnosti NWR Energy, a.s. Počet zaměstnanců, kteří se tímto způsobem stali zaměstnanci NWR Energy, byl cca 334. Organizační struktura OKD, a.s. k 30.6.2008 a k 31.12.2008 se nacházejí v příloze č. 2.

Každá ze zúčastněných společností přeměny sestavila ke dni předcházejícímu rozhodnému dni (tedy k 30.6.2008) **konečnou účetní závěrku** a k rozhodnému dni (tedy k 1.7.2008) sestavila **zahajovací rozvahu**. Aktiva a pasiva, která byla odštěpena do společnosti NWR Energy, a.s. znázorňuje Tab. č. 4.1.

Tab. 4.1: Rozdělení aktiv, závazků a složek vlastního kapitálu společnosti OKD, a.s. do odštěpované společnosti v tis. Kč

	OKD, a.s. k 30.6. 2008	NWR Energy, a.s.	OKD, a.s. k 1.7.2008
Pohledávky za upsaný základní kapitál	41 764	0	41 764
Dlouhodobý nehmotný majetek	3 905 789	67 125	3 838 664
Dlouhodobý hmotný majetek	14 782 504	616 237	14 166 267
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	13 043 617	1 884 533	11 159 084
Dlouhodobý finanční majetek	614 463	199 847	414 616
Zásoby	1 069 341	17	1 069 324
Dlouhodobé pohledávky	4 136 701	4	4 136 697
Krátkodobé pohledávky	7 250 021	46 921	7 203 100
Krátkodobý finanční majetek	8 439 684	256 288	8 183 396
Časové rozlišení	297 936	96	297 840
Aktiva celkem	53 581 820	3 071 068	50 510 752
Základní kapitál	7 437 000	0	7 437 000
Kapitálové fondy	5 539 708	952 763	4 586 945
Oceňovací rozdíl k přecenění při přeměnách	1 526 472	1 526 472	0
Rezervní fondy a ostatní fondy ze zisku	3 343 982	0	3 343 982
Výsledek hospodaření minulých let	18 901	0	5 602 634
Výsledek hospodaření běžného období	5 583 733	0	0
Rezervy	4 296 377	798	4 295 579
Dlouhodobé závazky	3 542 288	430 925	3 111 363
Krátkodobé závazky	10 877 477	155 546	10 721 931
Bankovní úvěry a výpomoci	11 370 350	0	11 370 350
Časové rozlišení	45 532	4 564	40 968
Celkem pasiva	53 581 820	3 071 068	50 510 752

Zdroj: Výroční zpráva OKD, a.s. za rok 2008,

Ze společnosti OKD, a.s. byl odštěpen do společnosti NWR Energy, a.s. obchodní majetek v celkové hodnotě 3 071 068 tis. Kč. Rozdíl mezi reálnou a účetní hodnotou odštěpeného majetku je uveden v položce „Oceňovací rozdíl k nabytému majetku“.

Z dlouhodobého nehmotného majetku byly odštěpeny emisní povolenky povolující emise skleníkových plynů v hodnotě 67 125 tis. Kč, které se vážou k energetickým aktivitám. Z dlouhodobého hmotného majetku byla odštěpena ta aktiva, která společnost nebude nadále potřebovat ke své hlavní podnikatelské činnosti, a to pozemky v hodnotě 2 221 tis. Kč, energetické stavby v hodnotě 377 727 tis. Kč, samostatné movité věci a soubory movitých věcí v hodnotě 208 695 tis. Kč, jiný dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě 2 tis. Kč a nedokončený dlouhodobý hmotný majetek v hodnotě 27 592 tis. Kč. Z dlouhodobého finančního majetku byly odštěpeny podíly v ovládaných a řízených osobách v hodnotě 199 847 tis. Kč představovaných 100% podílem ve společnosti CZECH KARBON, s.r.o. Ze zásob byl odštěpen materiál v hodnotě 17 tis. Kč. Z dlouhodobých pohledávek byly odštěpeny dlouhodobé poskytnuté zálohy v hodnotě 4 tis. Kč. Spolu s dlouhodobým majetkem byla odštěpena i oběžná aktiva, která se vztahují s aktivitami, které přebírá NWR Energy, a.s. Z krátkodobých pohledávek byly odštěpeny pohledávky z obchodních vztahů v hodnotě 10 762 tis. Kč, daňové pohledávky vůči státu v hodnotě 1 694 tis. Kč, krátkodobé poskytnuté zálohy v hodnotě 19 205 tis. Kč. a z aktivních dohadných účtů byla odštěpena částka v hodnotě 15 260 tis. Kč. Z krátkodobého finančního majetku byly odštěpeny peníze v hodnotě 123 tis. Kč a účty v bankách v hodnotě 256 165 tis. Kč. Z časového rozlišení byly odštěpeny náklady příštích období v hodnotě 96 tis. Kč.

Z účetního hlediska se má za to, že společnost NWR Energy, a.s. přebírá od společnosti OKD, a.s. k rozhodnému dni složky vlastního kapitálu a cizího kapitálu v následující struktuře: z položky „Emisní ážio“ částku ve výši 952 763 tis. Kč, z položky „Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách“ částku ve výši 1 526 472 tis. Kč a z položky „Odložený daňový závazek“ částku 430 925 tis. Kč.

S převodem zaměstnanců VOJ Energetika byly převedeny i závazky, které se vážou k těmto zaměstnancům. Z ostatních rezerv byla odštěpena částka ve výši 798 tis. Kč, představována rezervou na hodnotu nevybrané dovolené, nevyplacené mzdy zaměstnanců ve výši 10 660 tis. Kč, sražené pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění ve výši 5 696 tis. Kč a daňový závazek ze závislé činnosti.

Závazky vzniklé v minulosti, a které přímo souvisely s činností, která byla předmětem odštěpení, musely být rovněž převedeny. Z krátkodobých závazků byla odštěpena z položky „Závazky z obchodních vztahů“ částka ve výši 14 417 tis. Kč z položky „Stát – daňové závazky a dotace“ částka ve výši 68 661 tis. Kč, z položky „Krátkodobé přijaté zálohy“ částka ve výši 17 754 tis. Kč. Z časového rozlišení z položky „Výnosy příštích období“ byla

odštěpena částka ve výši 4 564 tis. Kč. Výpočty horizontální analýzy jsou uvedeny v příloze č. 5.

4.2 Analýza finančních výkazů společnosti OKD, a.s.

V obecné rovině, aby podnik správně fungoval a vykazoval na konci účetního období kladný hospodářský výsledek, musí být vybaven obchodním majetkem a kapitálem, z něhož obchodní majetek podniku vznikl. Je na managementu, aby rozhodl o optimální struktuře obchodního majetku a kapitálu, která povede k maximalizaci podnikových cílů. O stavu obchodního majetku podniku a jeho zdrojích k určitému datu vypovídá rozvaha podniku. Výsledky hospodaření společnosti za určité období jsou zachyceny ve výkazu zisku a ztráty.

U společnosti OKD, a.s. byla provedena analýza finančních výkazů (rozvahy a výkazu zisku a ztráty) za rok 2007 a 2008, sestavených vždy na konci účetního období. Je třeba zdůraznit, že se jedná o čtyři po sobě jdoucí účetní období, kdy jedno účetní období představuje šest měsíců, tedy jedno pololetí roku. Je to z důvodu uskutečněných obchodních přeměn, které společnost OKD, a.s. realizovala v roce 2007 a 2008. V souvislosti s přeměnami měla společnost za povinnost sestavit účetní závěrku a to ke dni, který předcházela rozhodnému dni. Za sledované období proběhly tři přeměny, včetně poslední popsané přeměny společnosti OKD, a.s. formou rozdělení odštěpením sloučením s NWR Energy, a.s. U všech třech obchodních přeměn proběhlo odštěpení části jmění společnosti OKD, a.s.

4.2.1 Vertikální analýza rozvahy společnosti OKD, a.s.

Pro zjištění vývoje struktury obchodního majetku a kapitálu společnosti OKD, a.s. v čase, byla použita **vertikální analýza rozvahy**. Tato analýza zjišťuje procentní strukturu položek uvedených v rozvaze. Základem (100%) jsou v aktivech „Celková aktiva“ a v pasivech „Celková pasiva“. V Tab. č. 4.2 a 4.3 jsou uvedeny pouze podíly souhrnných aktivních a pasivních položek rozvahy, které nejprůhledněji vypovídají o základní struktuře obchodního majetku a kapitálu.

Tab. 4.2: Vertikální analýza vybraných aktivních položek rozvahy společnosti OKD, a.s.

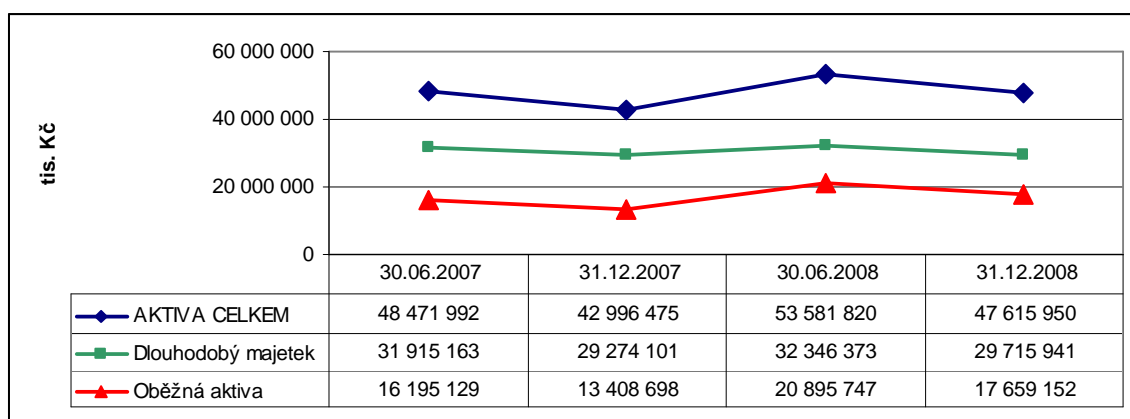
Vybrané aktivní položky rozvahy společnosti OKD, a.s.	30.6.2007	31.12.2007	30.6. 2008	31.12.2008
AKTIVA CELKEM	100%	100%	100,00%	100,00%
Pohledávky za upsaný základní kapitál	0,00%	0,00%	0,08%	0,00%
Dlouhodobý majetek	65,84%	68,08%	60,37%	62,41%
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,05%	0,05%	7,29%	1,37%
Dlouhodobý hmotný majetek	59,62%	65,42%	51,93%	60,82%
Dlouhodobý finanční majetek	6,16%	2,62%	1,15%	0,22%
Oběžná aktiva	33,41%	31,19%	39,00%	37,09%
Zásoby	2,51%	1,42%	2,00%	2,95%
Dlouhodobé pohledávky	1,03%	4,07%	7,72%	0,04%
Krátkodobé pohledávky	10,33%	11,84%	13,53%	11,84%
Krátkodobý finanční majetek	19,55%	13,86%	15,75%	22,26%
Časové rozlišení	0,75%	0,73%	0,56%	0,51

Zdroj: Zdroj: Rozvaha společnosti OKD, a.s. sestavena ke konci každého pololetí v letech 2007-2008, vlastní výpočty

Společnost OKD, a.s. disponuje z velké části stálými aktivy. Je to dáno především hlavním předmětem činnosti společnosti, kterým je vyhledávání, těžba, úprava, zušlechťování a prodej černého uhlí, který je náročnější na majetkové zabezpečení. Porovnáme-li údaje, které jsou uvedeny v tab. 4.2 s údaji prezentovanými ministerstvem průmyslů a obchodu ve Finanční analýze podnikové sféry za rok 2008, je podíl dlouhodobého majetku společnosti OKD, a.s. pod průměrnými hodnotami v odvětví. K 30.6.2007 činil podíl dlouhodobého majetku k celkovým aktivům 70,75% (OKD, a.s. vykázalo 65,84%) a k 30.6.2008 činil tento podíl 64,29 % (OKD, a.s. vykázala 60,37). Tento výsledek odpovídá strategii firmy, která si stanovila za cíl vyčlenit veškeré činnosti nesouvisející s těžbou, zušlechťováním a prodejem uhlí.

Pokud dlouhodobý majetek vykazuje hodnoty odvětví podprůměrem, oběžná aktiva naopak vykazují vyšší hodnoty než uvádí finanční analýza odvětví podle metodiky ministerstva průmyslů a obchodu. To se negativně projevuje na růstu pracovního kapitálu, který může vést ke snížení likvidity. Vzhledem k tomu, že krátkodobý finanční majetek roste, můžeme se domnívat, že k platební neschopnosti nedojde. Vývoj aktiv vyjádřený v absolutních hodnotách prezentuje graf č. 4.1.

Graf 4.1: Vývoj aktiv v absolutních hodnotách



Zdroj: Rozvaha společnosti OKD, a.s. sestavena ke konci každého pololetí v letech 2007-2008

Narozdíl od struktury aktiv, kde podíl jednotlivých aktivních položek na celková aktiva měl převážně kolísavý charakter, u struktury pasiv, jak je vidět v Tab. č. 4.3, lze zachytit určitý vývoj u vlastního kapitálu a u cizích zdrojů.

Tab. 4.3: Vertikální analýza vybraných pasivních položek rozvahy společnosti OKD, a.s.

Vybrané pasivní položky rozvahy společnosti OKD,a.s.	30.6.2007	31.12.2007	30.6.2008	31.12.2008
PASIVA CELKEM	100%	100%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	22,72%	42,11%	43,76%	51,43%
Základní kapitál	5,16%	15,62%	13,88%	15,78%
Kapitálové fondy	7,74%	4,41%	13,19%	7,49%
Rezervní fondy, nedělitelný fond a ostatní fondy ze zisku	7,15%	8,06%	6,24%	7,02%
Výsledek hospodaření minulých let	0,00%	3%	0,04%	11,77%
Výsledek hospodaření běžného účetního období (+/-)	2,66%	11%	10,42%	9,36%
Cizí zdroje	77,26%	57,83%	56,15%	48,55%
Rezervy	6,73%	9,21%	8,02%	6,92%
Dlouhodobé závazky	7,70%	6,38%	6,61%	6,62%
Krátkodobé závazky	23,29%	11,67%	20,30%	9,71%
Bankovní úvěry a výpomoci	39,53%	30,57%	21,22%	25,30%
Časové rozlišení	0,03%	0,06%	0,08%	0,02%

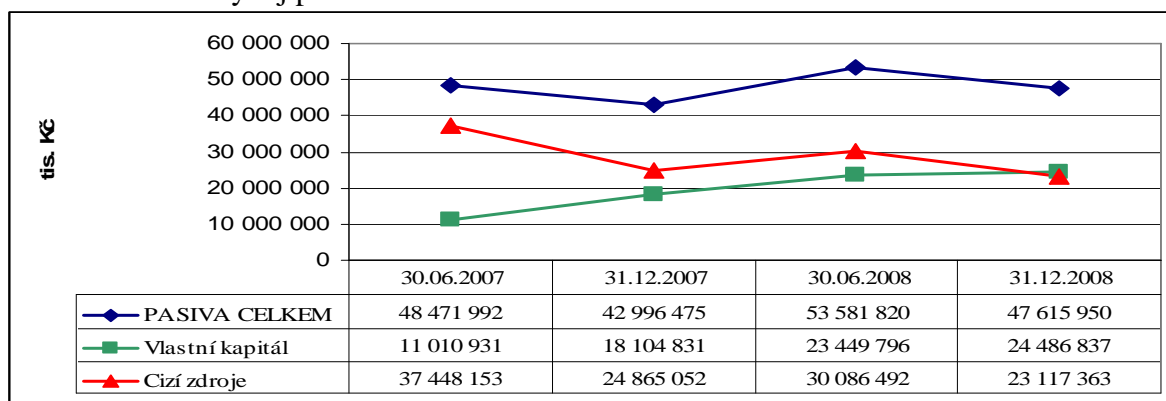
Zdroj: Rozvaha společnosti OKD, a.s. sestavena ke konci každého pololetí v letech 2007-2008, vlastní výpočty

Podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech měl za sledovaná období rostoucí tendenci. Je to zapříčiněno výrazným zvýšením podílu základního kapitálu na celkových pasivech za poslední tři sledované období oproti stavu vykázanému k 30.6.2007, a rovněž nárůstem podílu výsledku hospodaření minulých let na celkových pasivech v posledním sledovaném období.

Zvyšování podílů vlastního kapitálu na celkových pasivech se přibližuje hodnotě vykázané ve finančních analýzách ministerstva průmyslu a obchodu. Podíl vlastního kapitálu společnosti OKD, a.s. vykázaného k 30.6.2007 činil 22,72% zatímco průměr v odvětví činil 49,24%. Růst vlastního kapitálu a jiné operace v rámci vlastního kapitálu přinesly změny v kapitálové struktuře a to zvýšení podílu na 51,43% (průměr k odvětví k 30.6.2008 činil 57,47%). Trend vývoje kapitálové struktury spěje k naplnění k tzv. zlatému bilančnímu pravidlu financování, který říká, že dlouhodobý majetek by měl být financován z vlastního kapitálu, Synek a kol. (2007).

Když podíl vlastního kapitálu na celkových pasivech v čase roste, je logické, že podíl cizích zdrojů na celkových pasivech bude naopak klesat. Výrazný pokles podílu cizích zdrojů na celkových pasivech způsobil kolísavý vývoj podílu krátkodobých závazků pasivech a klesající vývoj podílu bankovních úvěrů a výpomoci na celkových pasivech za první tři sledovaná období. Tento trend lze považovat za pozitivní, protože vede ke zvýšení důvěryhodnosti současných i potenciálních věřitelů. Lze konstatovat, že společnost dosáhla optimální struktury. Vývoj pasiv společnosti OKD, a.s. v absolutních hodnotách prezentuje graf č. 4.2

Graf 4.2: Vývoj pasiv v absolutních hodnotách

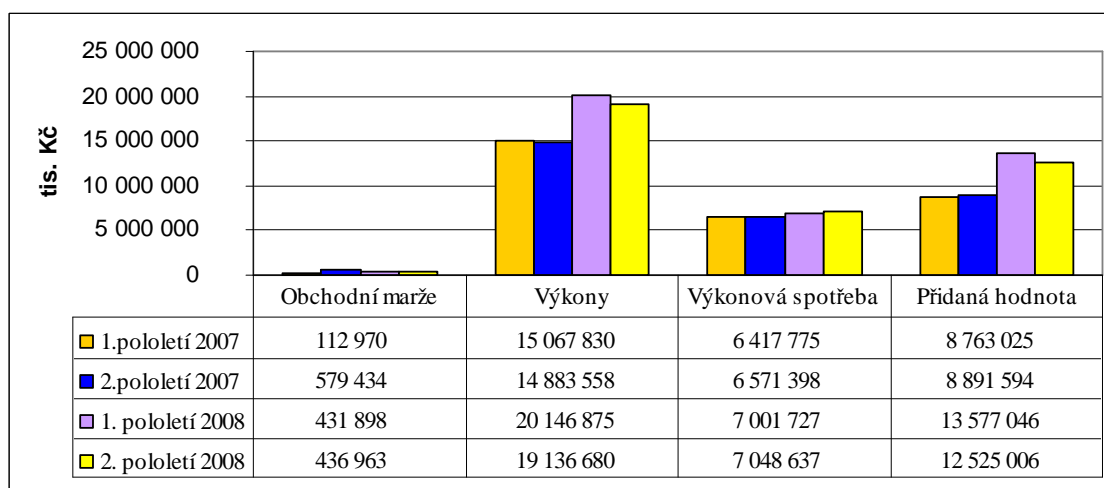


Zdroj: Rozvaha společnosti OKD, a.s. sestavena ke konci každého pololetí v letech 2007 – 2008

4.2.2 Finanční výsledky za 1. a 2. pololetí v letech 2007 a 2008

Aktivity společnosti ve sledovaném období jsou prezentována v grafu č. 4.3. Z grafu 4.3 vyplývá, že obchodní činnosti společnosti jsou pouze doplňková, obchodní marže představuje nepatrný podíl na výkonech společnosti. Výkony společnosti vykázaly významný růst v období od 1.1.2008 do 30.6.2008, kdy došlo k nárůstu výkonu o 35% kdy výkonová spotřeba vzrostla pouze o 6,5%. Tento vývoj se pozitivně odrazil na růstu přidané hodnoty, která v mezidobí vzrostla o 4,7 mld. Kč. Tento vývoj byl z části zapříčiněn první fází restrukturalizace společnosti a dále výrazným nárůstem cen komodity (černého uhlí), na světových trzích. To ukazuje, že proces restrukturalizace firmy umožňuje věnovat se hlavní činnosti podnikání a využít tak konkurenčních výhod v oboru.

Graf 4.3: Graf aktivity společnosti v letech 2007 - 2008



Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti OKD, a.s. za 1. pololetí 2007 – 2. pololetí 2008

Výše výkonů a výkonové spotřeby ovlivnila těžba a prodej uhlí za dané období, jelikož hodnoty těžby uhlí a prodeje uhlí jsou odlišné. Vývoj těžby a prodeje uhlí v čase prezentuje Tab. č. 4.4.

Tab. 4.4: Vývoj těžby a prodeje uhlí v kilo-tunách bez kalů

Uhlí v kilo-tunách (kt)	2007		2008	
	1.pololetí	2.pololetí	1.pololetí	2.pololetí
Těžba uhlí ROTP	6288,05	6167,20	6457,98	5740,02
Prodej uhlí celkem, bez kalů	6366,10	6744,40	6454,00	6027,70

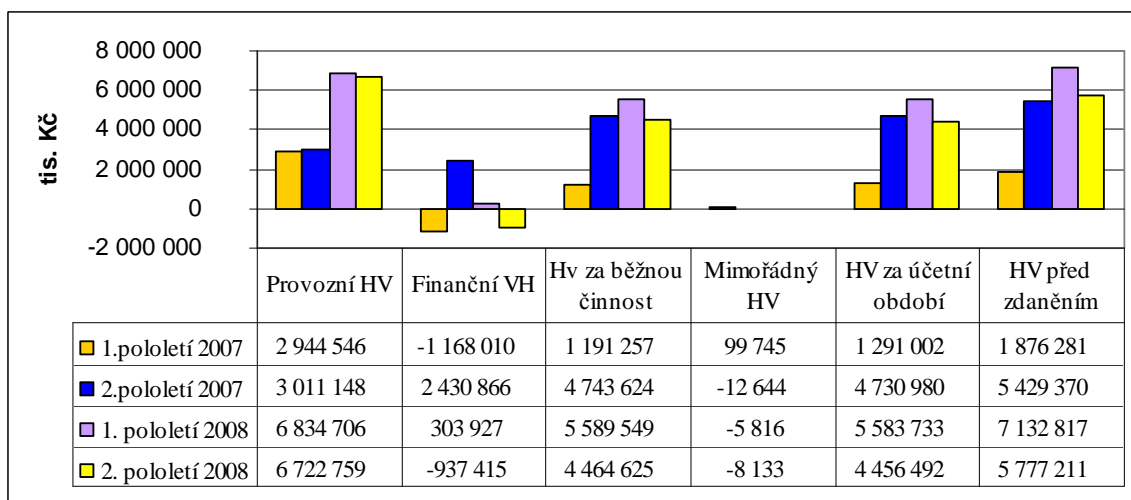
Zdroj: Výroční zpráva společnosti OKD, a.s. za rok 2007 a 2008

Výše popsaný vývoj aktivit společnosti se projevil i na výsledcích hospodářství, které zobrazuje graf č. 4.4. Stejně jako u výkonu a přidané hodnoty byl nejvyšší nárůst zisku zaznamenán v období od 1.1.2008 do 30.6.2008.

Poslední přeměna obchodnic společnosti neměla vliv na provozní zisk. Na finančním výsledku se mírně projevila z důvodu odštěpení společnosti CZECH-KARBON, s.r.o v poklesu výnosu z podílu v ovládaných a řízených osobách pod podstatným vlivem. Záporný finanční výsledek ve druhém pololetí roku 2008 byl nejvíce ovlivněn rozdílem výnosů a nákladů z přecenění cenných papírů a derivátů, který mohla ovlivnit začínající světová finanční a hospodářská krize.

Důležitým faktem je, že i po třetí restrukturalizaci společnost dosahuje zisku, což svědčí o dobře připraveném projektu, který zajistil, že odštěpení vybraných energetických aktiv nevedlo k nežádoucím skutečnostem, které by vedly k narušení finanční stability společnosti.

Graf 4.4: Výsledky hospodaření společnosti OKD, a.s.



Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti OKD, a.s. za 1. pololetí 2007 – 2. pololetí 2008

4.3 Analýza poměrovými ukazateli

Poměrové ukazatele jsou základním nástrojem finanční analýzy. Vznikají jako podíl dvou absolutních ukazatelů. Výpočty jednotlivých ukazatelů jsou uvedeny v příloze č. 6.

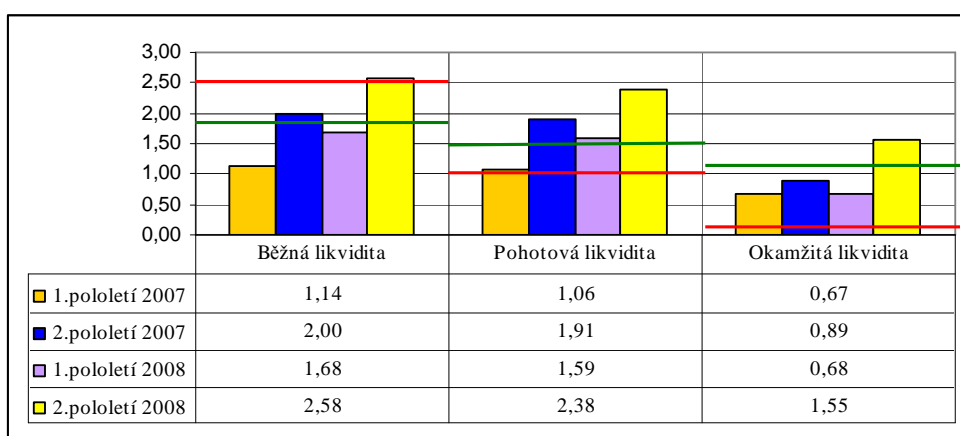
4.3.1 Ukazatelé likvidity

Ukazatelé likvidity vypovídají o schopnosti podniku splácet krátkodobé závazky. Tyto ukazatelé jsou důležité jak pro management podniku, který má zájem především na trvalé platební schopnosti, která je základem pro existenci podniku, tak i pro věřitele podniku, kteří

mají zájem na včasné vyřízení svých pohledávek, a také pro banky, které v rámci rozhodnutí o poskytnutí úvěru přihlíží k ukazateli likvidity.

Z ukazatelů likvidity, které prezentuje graf č. 4.5, je možné usuzovat, že společnost OKD, a.s. je schopná dostát svým závazkům. I když je třeba upozornit na proměnlivý vývoj ukazatelů, kdy hodnoty za první pololetí roku 2007 i roku 2008 jsou nižší než hodnoty ukazatelů v druhém pololetí roku 2007 i 2008. Je to způsobené velkým výkyvem položky „Krátkodobé závazky ke společníkům, členům družstva a k účastníkům sdružení“. Na snížení krátkodobých závazků má vliv vyplácení dividendy.

Graf 4.5: Výsledné hodnoty ukazatelů likvidity společnosti OKD, a.s.

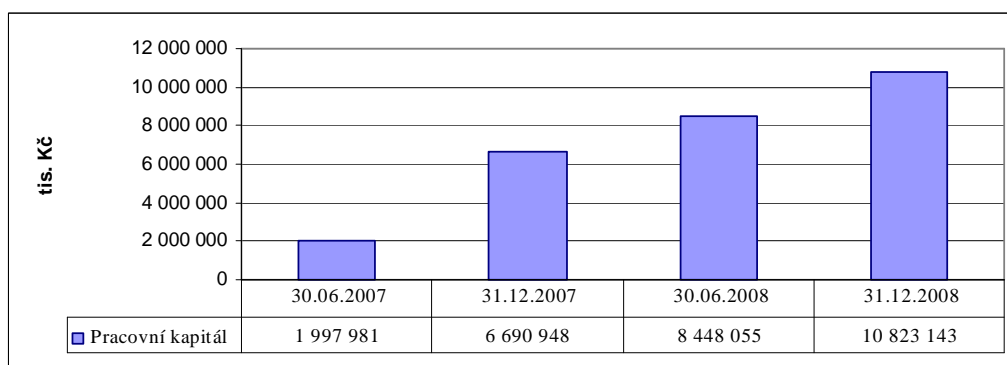


Zdroj: Rozvaha společnosti OKD, a.s. sestavena ke konci každého pololetí v letech 2007-2008, vlastní výpočty

Všechny ukazatelé likvidity jsou nejvyšší v druhém pololetí roku 2008 a naopak nejnižší v 1. pololetí roku 2007. Hodnoty ukazatelů likvidity v druhém pololetí roku 2008 jsou nad doporučenou hranici. Pro společnost OKD, a.s. to může znamenat na jedné straně snížení jejich výnosu v daném období, na druhé straně má společnost lepší příležitost získat nové finanční prostředky od věřitelů.

S ukazateli likvidity nepřímo souvisí čistý pracovní kapitál. Vývoj pracovního kapitálu je zobrazen v grafu č. 4.6.

Graf 4.6: Vývoj pracovního kapitálu společnosti OKD, a.s.



Zdroj: Rozvaha společnosti OKD, a.s. sestavena ke konci každého pololetí v letech 2007-2008, vlastní výpočty

Z grafu č. 4.6 vyplývá, že pracovní kapitál společnosti má rostoucí trend, zapříčiněn zejména výkyvem krátkodobých závazků. V druhém pololetí roku 2007 a 2008 došlo k velkému snížení závazků ke společníkům.

Je otázkou, zda jeho výše má pozitivní vliv na ukazatele rentability. Pokud hodnota pracovního kapitálu převyšuje požadovanou úroveň pro zajištění chodu firmy, povede další navyšování k umrtvení prostředků, který přináší minimální nebo nulový zisk.

4.3.2 Ukazatelé aktivity

Ukazatelé aktivity měří efektivnost podnikatelské činnosti společnosti a využití jejich zdrojů podle rychlosti obratu vybraných položek rozvahy. Obratovost nám říká, kolikrát převyšují tržby hodnotu položky, jejíž obratovost počítáme. Platí pravidlo, že čím vyšší je jejich počet, tím kratší dobu je majetek vázán.

Tab. 4.5: Obrat celkových aktiv a obratovost zásob, pohledávek a závazků společnosti OKD, a.s.

Ukazatele aktivity	1.pololetí 2007	2.pololetí 2007	1.pololetí 2008	2.pololetí 2008
Obrat celkových aktiv	0,40	0,47	0,49	0,51
Obratovost zásob	15,98	32,85	24,38	17,18
Obratovost pohledávek	4,46	5,06	4,66	5,83
Obratovost závazků	5,51	5,73	6,14	9,48

Zdroj: Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty sestavené ke konci každého pololetí v letech 2007 - 2008 společnosti OKD, a.s., vlastní výpočty

Obratovost celkových aktiv, zásob, pohledávek a závazku prezentuje Tab. č. 4.5. Obrat celkových aktiv v čase roste. Pro společnost je to příznivý jev, neboť hospodaření s celkovými aktivy se postupně zlepšuje.

Obratovost zásob je za sledovaná období proměnlivá. Nejlepší hodnota tohoto ukazatele byla zaznamenána ve druhém pololetí roku 2007. Bylo to ovšem způsobeno, ve srovnání s ostatními sledovanými obdobími, nízkou hodnotou zásob. Poté se obratovost zásob postupně snižovala, neboť zásoby v čase rostly.

Ukazatel obratovosti pohledávek byl vypočten podle vzorce (2.7), kde pohledávky ve jmenovateli představují krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů. Obratovost pohledávek má kolísavý charakter. Je to způsobeno jak proměnlivostí tržeb, tak i proměnlivostí krátkodobých pohledávek v čase.

Rostoucí trend byl zachycen u ukazatele obratovosti závazků, kde do jmenovatele vzorce (2.9) byly dosazené závazky z obchodních vztahů. Vývoj tohoto ukazatele potvrzuje schopnost společnosti splácet své krátkodobé závazky z obchodních vztahů.

Mezi ukazatelem obratovosti závazků a ukazatelem obratovosti pohledávek je patrný nesoulad. Hodnoty těchto ukazatelů by měly být vyrovnané, aby byla zachována dobrá solventnost podniku.

Ukazatele obratovosti slouží k výpočtu doby obratu pohledávek, zásob, závazku ve dnech. Doba obratu zásob, pohledávek a závazku je prezentována v Tab. č. 4.6.

Tab. 4.6: Doba obratu pohledávek, zásob a závazků

Ukazatele aktivity	1.pololetí 2007	2.pololetí 2007	1.pololetí 2008	2.pololetí 2008
Doba obratu zásob (ve dnech)	11,45	5,57	7,50	10,65
Doba obratu pohledávek (ve dnech)	41,03	36,17	39,27	31,38
Doba obratu závazků (ve dnech)	32,21	31,93	29,80	19,30

Zdroj: Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty společnosti OKD, a.s ke konci pololetí v letech 2007 - 2008, vlastní výpočty

Je nutné upozornit, že doba obratu závazků je nižší než doba obratu pohledávek. V budoucnu to může mít vliv na likviditu společnosti, kdy se likvidita může snížit, neboť krátkodobé závazky jsou splaceny dříve než krátkodobé pohledávky společnosti. Doporučovala bych sladit tyto dva ukazatele, a to buď navýšením doby splatnosti závazků nebo zkrácením doby pohledávek. Toto doporučení platí zejména pro uzavírání nových smluv.

4.3.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatelé zadluženosti informují společnost, v jakém rozsahu jsou její aktiva financována cizími zdroji. Výsledky ukazatelů zadlužení za sledovaná období jsou zachyceny v Tab. č. 4.7.

Tab. 4.7: Výsledné hodnoty ukazatelů zadluženosti společnosti OKD, a.s.

Ukazatele zadluženosti	1.pololetí 2007	2.pololetí 2007	1.pololetí 2008	2.pololetí 2008
Debt ratio	77,26%	57,83%	56,15%	48,55%
Koeficient samofinancování	22,72%	42,11%	43,76%	51,43%
Ukazatel úrokové krytí	6,31	8,01	20,39	19,63
Maximální úroková míra	10,09%	2,76%	4,26%	8,88%
ROA s EBIT	6,07%	7,00%	12,76%	14,12%
Možnost dalšího zadlužení	NE	ANO	ANO	ANO

Zdroj: Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty společnosti OKD, a.s ke konci pololetí v letech 2007 - 2008, vlastní výpočty

Ukazatel věřitelského rizika (debt ratio) zpravidla vyjadřuje celkovou zadluženost podniku. Během sledovaných období se zadluženost společnosti postupně snižovala, což je příznivé pro věřitele společnosti, pro které je bezpečnější obchodovat se společností, která vykazuje u tohoto ukazatele nižší hodnoty. Z ukazatele věřitelského rizika lze dále vyčíst, že společnost OKD, a.s. snižuje financování obchodního majetku z cizích zdrojů.

Hodnota koeficientu samofinancování vypovídá o financování aktiv z vlastních zdrojů společnosti. Za sledovaná období měla hodnota narůstající tendenci. Je to logické, neboť se snížilo financování obchodního majetku z cizích zdrojů a součet hodnot ukazatele věřitelského rizika a koeficientu samofinancování se blíží k hodnotě 1. Pro společnost to znamená zvýšení financování z vlastních zdrojů. Ve sledovaných obdobích převažovalo financování z cizích zdrojů, výjimkou bylo 2.pololetí 2008.

Ukazatel úrokového krytí nás informuje, kolikrát je zisk vyšší než úroky. Z výsledků tohoto ukazatele je zřejmé, že zisk nejvíce převýšil úroky ve sledovaných obdobích v roce 2008, což vyplývá z navýšení celkového zisku a snížení zadluženosti oproti předcházejícím obdobím.

Pro lepší posouzení možnosti dalšího zadlužení slouží porovnání dvou ukazatelů, a to porovnáním maximální úrokové míry (vzorec (2.14)) s rentabilitou celkového vloženého

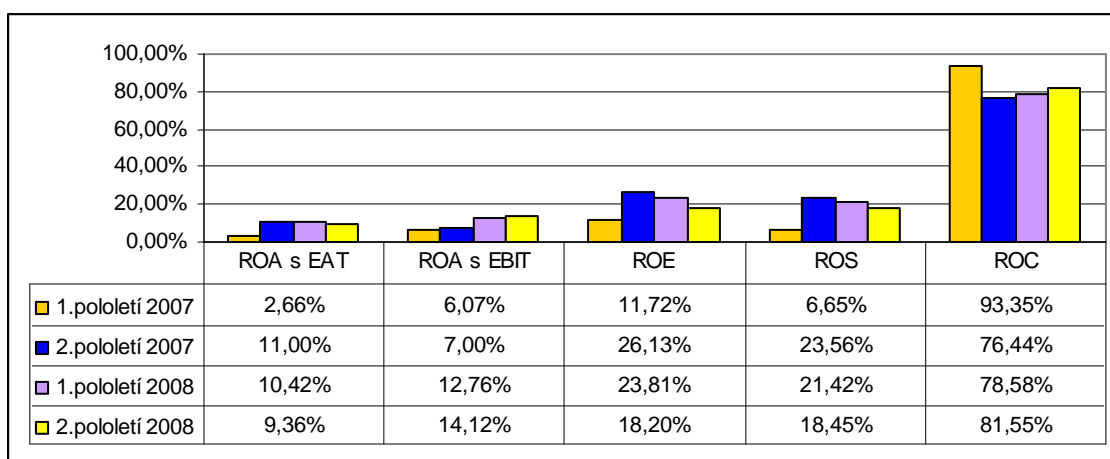
kapitálu, která je vypočtena podle vzorce (2.15), kde ziskem je zisk před odečtením úroků a daní. Je-li hodnota rentability celkového vloženého kapitálu vyšší než hodnota maximální úrokové míry, existuje zde možnost dalšího zadlužení. Pro společnost OKD, a.s. to znamená, že v posledních třech sledovaných obdobích měla možnost dalšího zadlužení. V prvním pololetí roku 2007 další zadlužení nebylo vhodné.

4.3.4 Ukazatelé rentability

Ukazatelé rentability slouží k hodnocení celkové efektivnosti dané činnosti. Výsledky ukazatelů rentability jsou zobrazeny v grafu č. 4.7. Jelikož společnost OKD, a.s. vykazovala ve všech sledovaných obdobích zisk, lze předpokládat, že hodnoty rentability budou příznivé.

Rentabilita celkového vloženého kapitálu (ROA) je vypočtena podle vzorce (2.15), kde do čitatele zlomku je v prvním případě dosazen čistý zisk (EAT), ve druhém případě je dosazen zisk před odečtením úroků a daní (EBIT). Vývoj těchto ukazatelů je rozdílný. Rentabilita celkového vloženého kapitálu vypočtena se ziskem před odečtením úroku a daní za sledovaná období roste. Je to způsobeno navýšením provozního výsledku hospodaření, který zaznamenal růst v 2.pololetí roku 2007 a dále také v 1.pololetí roku 2008. V 2.pololetí roku 2008 hodnota ukazatele rovněž vzrostla i přes snížení provozního zisku. Bylo to zapříčiněno snížením celkového vloženého kapitálu, na který měla vliv i popisovaná uskutečněna přeměna.

Graf 4.7: Výsledné hodnoty ukazatelů rentability společnosti OKD, a.s.



Zdroj: Výkaz zisku a ztráty společnosti OKD, a.s. sestavený ke konci každého pololetí v letech 2007 – 2008, vlastní výpočty

Rentabilita vlastního kapitálu zaznamenala nejvyšší hodnotu v druhém pololetí roku 2007, kdy výsledek hospodaření za běžné období po zdanění za období od 1.7.2007 do 30.6.2007 výrazně vzrostl (o 266,46%) oproti minulému pololetí, a vlastní kapitál se zvýšil pouze o 64,43 %. Na dalším vývoji tohoto ukazatele mělo vliv postupné navyšování vlastního kapitálu, kdy tržby neměly velký vzrůst či pokles, jak tomu bylo v druhém pololetí roku 2007.

Dalším sledovaným ukazatelem je rentabilita tržeb, která má stejný trend jako hodnoty ROE.

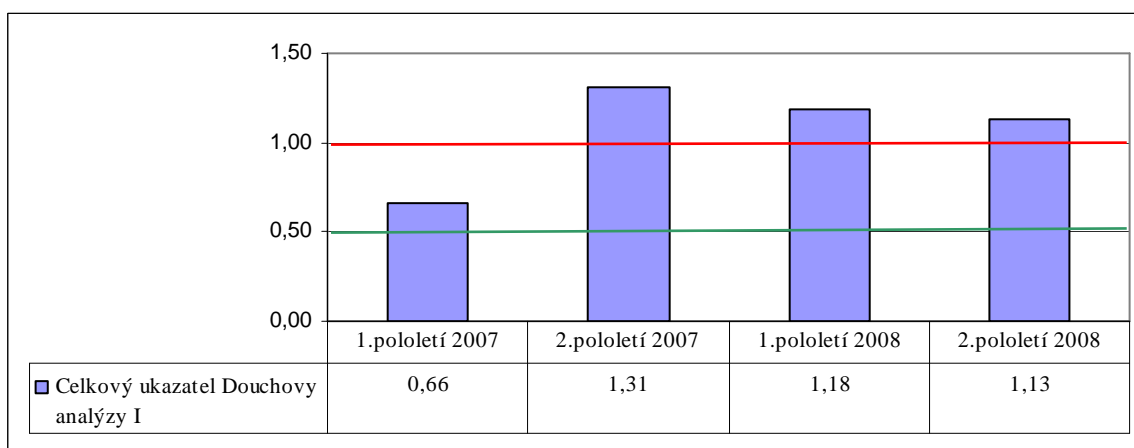
Můžeme se domnívat, že na snížení rentability v roce 2008 měl svůj podíl i narůstající pracovní kapitál a začínající hospodářská krize.

4.4 Bilanční analýza I

Bilanční analýza I patří do soustavy bilančních analýz podle Rudolfa Douchy. Tato analýza slouží pouze pro orientační pohled na situaci v podniku. Hodnotu celkového ukazatele této soustavy prezentuje graf č. 4.8. Hodnota celkového ukazatele společnosti za 1. pololetí 2007 byla v pásmu 0,5 – 1, kdy lze situaci ve společnosti hodnotit za únosnou. V následujících obdobích byly hodnoty společnosti nad hodnotou 1, kdy lze systém společnosti hodnotit za dobrý.

Bilanční analýza nám potvrdila, že OKD, a.s. lze považovat za dobře fungující společnost.

Graf 4.8: Celkový ukazatel Douchovy bilanční analýzy I



Zdroj: Výkaz zisku a ztráty a Rozvaha společnosti OKD, a.s. sestavena ke konci každého pololetí v letech 2007- 2008, vlastní výpočty

5 Zhodnocení výsledků a doporučení pro další období

Společnost OKD, a.s., která je soukromou černouhelnou těžební společností a jediným producentem černého uhlí v České republice, odštěpila ve druhé polovině roku 2008 část svého jmění, které přešlo do sesterské společnosti NWR Energy, a.s. Důvodem realizace přeměny byla optimalizace podnikání s energetickými médii ve skupině NWR a eliminace podpůrné činnosti (energetika), která přímo nesouvisela a jen podporovala hlavní činnost podnikání společnosti OKD, a.s.

Z výsledků finanční analýzy použité pro zjištění vlivu sledované přeměny na hospodaření společnosti je zřejmé, že společnost OKD, a.s. je finančně zdravá společnost, která umí využívat ve svůj prospěch postavení na trhu. Trhy, na kterých je společnost OKD, a.s. přítomna, jsou díky své poloze ve vnitrozemí a vysokým dopravním nákladům izolovány od světové konkurence. Jediným opravdovým konkurentem jsou polské doly, protože ostatní musí čelit příliš vysokým přepravním nákladům.

Realizované restrukturalizace umožnily společnosti věnovat se hlavním činnostem podnikání, totiž těžbě, zušlechťování a prodeji kvalitního černého uhlí, významného pevného paliva a důležitého zdroje elektrické energie, a využít tak větších konkurenčních výhod v oboru.

Je třeba zdůraznit, že i po poslední uskutečněné přeměně společnosti dosahuje OKD, a.s. zisk. Svědčí to o dobře promyšleném a připraveném projektu, který zajistil, že odštěpení vybraných energetických aktiv neovlivnilo výkony společnosti ani nepřispělo k výraznému navýšení výkonové spotřeby a nevedlo k nežádoucím skutečnostem, které by způsobily narušení finanční stability společnosti.

Společnost OKD, a.s. postupně optimalizuje kapitálovou strukturu, která spěje k naplnění tzv. zlatého bilančního pravidla financování. Vývoj struktury celkových pasiv, kde podíl vlastního kapitálu v čase narůstá a v druhém pololetí 2008 již převýšil podíl cizích zdrojů, lze považovat za pozitivní trend, který vede ke zvýšení důvěryhodnosti současných i potenciálních věřitelů. Silnou stránkou společnosti je také její dobrá platební schopnost, kdy společnost OKD, a.s. je schopna splatit své závazky z obchodních vztahů za poměrně krátkou dobu, jak lze vyčíst z ukazatelů aktivity.

Slabou stránkou společnosti OKD, a.s. představuje její narůstající pracovní kapitál, který podle ukazatelů převyšuje požadovanou úroveň pro zajištění chodu společnosti, a který přispívá ke snížení rentability společnosti. Dalším méně příznivým výsledkem byla doba splatnosti pohledávek, která byla vyšší než doba splatnosti závazků. Pro společnost to může

v budoucnu znamenat menší schopnost splácet své závazky. Proto je na místě doporučení vyrovnat dobu splatnosti závazků a pohledávek u nově uzavřených smluv.

Na základě výsledků finanční analýzy a prostudováním projektu přeměny obchodních společností OKD, a.s. formou odštěpením sloučením s NWR Energy, a.s., lze konstatovat, že odštěpení vybraných energetických aktivit nevedlo k nežádoucím skutečnostem, které by vedly k narušení finanční stability společnosti OKD, a.s., a které by negativně ovlivnily vývoj společnosti. Proto rozhodnutí nejvyššího orgánu společnosti pro rozdělení společnosti OKD, a.s. formou rozdělením odštěpením sloučením se společností NWR Energy, a.s. lze považovat za správné.

Soustředění energetických aktivit do sesterské společnosti NWR Energy, a.s. navíc přineslo managementu společnosti OKD, a.s. usnadnění v řízení, kdy po zrušení jedné vnitřní organizační jednotky a ztracení podílu v dceřiné společnosti se může management více soustředit na řízení hlavní a nejvíce profitující činnosti podnikání a na faktory, které její vývoj ovlivňují.

Samotná přeměna obchodních společností byla účelná i pro jediného majitele obou zúčastněných společností přeměny, který nyní může prostřednictvím společnosti NWR Energy, a.s. lépe zhodnotit vložený kapitál a zajistit vyšší efektivitu při řízení nákladů související s hlavní činností podnikání.

Dalším tématem, které by mohlo navazovat a rozšířit výsledky této bakalářské práce, je: Vývoj společnosti NWR Energy, a.s. a její přínos pro celou skupinu NWR.

6 Závěr

Bakalářská práce se věnovala analýze podniku po přeměně společnosti s cílem odpovědět na otázku, zda uskutečněna přeměna obchodních společností měla pozitivní vliv na vývoj a hospodaření analyzované společnosti, která byla v pozici rozdělované společnosti.

Teoretická část byla zaměřena na vysvětlení přeměny obchodních společností a družstev s orientací na rozdělení společnosti podle zákona č. 128/2005 Sb. o přeměnách obchodních společností a družstev. Pro opatření výsledků o hospodaření sledované společnosti byly v teoretické části také popsány metody a ukazatelé finanční analýzy, na jejichž základě byla posuzována vhodnost realizace rozdělní společnosti.

Za pomoci získaných teoretických poznatků byla v praktické části analyzována společnost OKD, a.s., která je soukromou černouhelnou těžební společností, a která na konci roku 2008 odštěpila část svého jmění v hodnotě 3 071 068 000 Kč, které představovalo energetické aktivity společnosti, do sesterské společnosti NWR Energy, a.s.

Přeměna obchodních společností byla realizovaná podle Projektu rozdělení společnosti OKD, a.s. formou odštěpení sloučením, který obsahoval informace, které vyžaduje zákon č. 125/2008, o přeměnách obchodních společností a družstev, a které jsou důležité pro zúčastněné společnosti při schválení samotné přeměny obchodních společností.

Popis celého procesu rozdělení OKD, a.s. formou odštěpením sloučením s NWR Energy, a.s. sloužil v praktické části pro pozdější vyhodnocení vlivu sledované přeměny na hospodaření společnosti OKD, a.s. Výsledky finanční analýzy prokázaly správnost rozhodnutí nejvyššího orgánu společnosti, neboť rozdělení OKD, a.s. formou rozdělením odštěpením sloučením s NWR Energy, a.s. nepřineslo nežádoucí efekty, které by ohrozily nebo výrazně ovlivnily finanční stabilitu společnosti OKD, a.s.

Po uskutečněné restrukturalizaci se společnost OKD, a.s. může více soustředit na hlavní předmět podnikání a efektivněji řídit procesy, které ovlivňují vývoj preferované činnosti, a využívat tak konkurenční výhody v oboru.

Seznam použité literatury

Odborná literatura:

DAVID, F.R. *Strategic Management :Concepts & Case*. 7th ed. Upper Saddle River :Prentice Hall, 1999. xxxii, 525 s. : il. ISBN 0-13-080785-0.

DVOŘÁČEK, J. *Analýza hospodářské činnosti báňského podniku*. Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Moravskoslezská hornická společnost ČSVTS, 1997. 156 s. ISBN 80-7078-515-2.

DVOŘÁK, T. *Přeměny obchodních společností a družstev*. 1.vyd. Praha: ASPI, 2008. 396 s. ISBN 978-80-7357-376-8.

GRÜNWALD, R.; HOLEČKOVÁ, J. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2007. 318 s. ISBN 978-80-86929-26-2.

MAREK, P. a kol. *Studijní průvodce financemi podniku*. 2. vyd. Praha: Ekopress, s.r.o., 2009. 634 s. ISBN 978-80-86929-49-1.

PETRÍK, T. *Ekonomické a Finanční řízení firmy (Manažerské účetnictví v praxi)*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2005. 372 s. ISBN 80-247-1046-3.

RŮČKOVÁ, P. *Finanční analýza*. 3.vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2010. 144 s. ISBN 978-80-247-3308-1.

SCHOLLEOVÁ, H. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2008. 256 s. ISBN 978-80-247-2424-9.

SEDLÁČKOVÁ, H.; BUCHTA, K. *Strategická analýza*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2006. 121 s. ISBN 80-7179-367-1.

SYNEK, M. a kol. *Manažerská ekonomika*. 4. vyd. Praha: Grada Publishing, a.s., 2007. 464 s. ISBN 978-80-274-1992-4.

VOMÁČKOVÁ, H. *Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí (vyšší účetnictví)*. 4. vyd. Praha: VOVA POLYGON, 2009. 553 s. ISBN 978-80-7273-157-2.

Elektronické zdroje:

DOLEČEK, M. *Přeměny obchodních společností – průběh přeměny* [online]. BusinessInfo.cz, aktualizováno 31.7.2009 [cit. 2010-03-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/premeny-obchod-spolecnosti-prubeh-opu/1000818/51718/#b3>>.

Firemní profil [online]. [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <http://www.okd.cz/dokums_raw/firemni_profil_cz.pdf>.

Ministerstvo spravedlnosti ČR. *Obchodní rejstřík-Sbírka listin OKD, a.s.* [online]. [cit. 2010-03-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentDetail&vypisListiny.@slCis=800214911&vypisListin.@cEkSub=800004962>>.

OKD po roce 1990 [online]. [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.okd.cz/cz/o-nas/strucna-historie-okd/okd-po-roce-1990/>>.

OKD v socialistickém Československu [online]. [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.okd.cz/cz/o-nas/strucna-historie-okd/okd-v-socialistickem-ceskoslovensku/>>.

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR. *Odbor ekonomických analýz: Finanční analýza podnikové sféry za rok 2008* [online]. aktualizováno 6.11..2009 [cit. 2010-04-26]. Dostupný z WWW: <<http://www.mpo.cz/dokument66391.html>>.

Organizační schéma OKD, a.s. [online]. [cit. 2010-04-30]. Dostupný z WWW: <http://www.okd.cz/dokums_raw/100301_org_schema_okd_or_2.pdf>.

Profil společnosti [online]. [cit. 2010-02-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.okd.cz/cz/o-nas/profil-spolecnosti/>>.

Předmět podnikání [online]. [cit. 2010-02-04]. Dostupný z WWW: <<http://www.okd.cz/cz/o-nas/profil-spolecnosti/predmet-podnikani/>>.

Skupina NWR [online]. [cit. 2010-03-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.newworldresources.eu/nwr/cz/aboutuscz/businessoverviewcz>>.

Společnost OKD soustředila energetické aktivity do firmy NWR Energy [online]. Aktualizováno 15.12.2008 [cit. 2010-04-01]. Dostupný z WWW: <<http://www.okd.cz/cz/media/tiskove-zpravy/spolecnost-okd-soustredila-energeticke-aktivity-do-firmy-nwr-energy/?jehled=1>>.

SWOT Analýza [online]. [cit. 2010-03-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.finance-management.cz/080vypisPojmu.php?IdPojPass=59&X=SWOT+analyza>>.

Výroční zpráva 2007 [online]. [cit.2010-01-28]. Dostupný z WWW: <http://www.okd.cz/dokums_presskit/okd_vz_2008_cz_1613.pdf>.

Výroční zpráva 2008 [online]. [cit.2010-01-28]. Dostupný z WWW: <http://www.okd.cz/dokums_presskit/okd_vyrocní_zprava_2008_2858.pdf>.

Legislativa

Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev

Seznam zkratek

a.s.	akciová společnost
č.	číslo
ČNR	Česká národní rada
ČUS	České účetní standarty
EAT	Earnings after Taxes (zisk po zdanění nebo také čistý zisk)
EBIT	Earnings before Interest and Taxes (zisk před odečtením úroků a daní)
EBT	Earnings before Taxes (zisk před zdaněním)
HV	Hospodářský výsledek
Kč	Česká koruna
kt	kilo-tuny
N.V.	Akciová společnost
Obr.	Obrázek
OKD	Ostravsko-karvinské doly
ROA	Return on Assets (rentabilita celkového vloženého kapitálu)
ROC	Return on Cost (rentabilita nákladů)
ROE	Return on Equity (rentabilita celkového vloženého kapitálu)
ROS	Return on Sales (rentabilita tržeb)
ROTP	Revírní odbytová těžba podniku
ř.	řádek
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
Tab.	Tabulka
tis.	tisíce
VOJ	Vnitřní účetní jednotka
ZU	Zákon o účetnictví

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
Petra Grygarová
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Kyjovice 226, 747 68

Přílohy

- Příloha č. 1 - Obsah projektu rozdělení akciové společnosti
- Příloha č. 2 - Organizační struktura OKD, a.s. k 1.3.2010, k 30.6.2008 a k 31.12.2008
- Příloha č. 3 - Rozvaha v plném rozsahu společnosti OKD, a.s. (v celých tis. Kč)
k 30.6.2007, 31.12.2007, 30.6.2008, 31.12.2008 a k 1.7. 2008
- Příloha č. 4 - Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu společnosti OKD, a.s.
(v celých tis. Kč) k 30.6.2007, 31.12.2007, 30.6.2008 a k 31.12.2008
- Příloha č. 5 - Horizontální analýza rozvahy OKD, a.s. v plném rozsahu (v celých tis. Kč)
k 30.6.2008 a 1.7.2008
- Příloha č. 6 - Výpočty ukazatelů finanční analýzy společnosti OKD, a.s.
- Příloha č. 7 - Seznam vzorců